

Reggeli Újság

Noviszád, 1940 február 2, péntek

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 32. szám

Románia hajthatatlan

Magyarország hajlandó a békés rendezésről tárgyalni de nem a trianoni szerződés alapján — A román magatartás csalódást keltett Budapesten
A magyar-román viszony európai kérdés - írja a magyar félhivatalos

Genfből jelentik: A Neue Zürcher Zeitung a beográdi értekezlettel kapcsolatban a következőket írja:

— A pénteken Beográdban összeülő értekezlet elsőestéjén — úgy látszik — csaknem teljesen tisztázódott a diplomáciai helyzet. Eddig ugyanis semmi jele sincs annak, hogy Románia engedne. Jugoszlávia tanácsait román részről barátságosan fogadták ugyan, de hatásuk nem igen lesz. Bukaresti vélemény szerint Németországnak a román közölgést ránt tanúsított nagy gazdasági érdekődése erősebb tette Románia magatartását szomszédjaival szemben.

— Magyarország és Románia között semmiféle olasz közvetítő javaslat körvonalai sem láthatók. Nincs sok kilátása a sikerre a török sajtó ama kísérletének sem, hogy Románia önkormányzator bizottságon Dobrudzsának és Erdélynek. Ilyen körülmények között mindenképpen helytálló Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszternek az a kijelentése, hogy a balkáni értekezlettel, amely a semlegeségi gondolat megszüldítésének célját szolgálja, semmiféle szenzációs eredmény nem várható.

Csalódás Budapesten

A lap egy másik cikkében a magyar revíziós követelésekkel foglalkozva, a következőket írja:

— Magyarországon ma a Románia-hoz való viszony áll minden politikai fejtegetés előterében. Románia magatartása csalódást keltett. Budapesten hangsúlyozzák, hogy általános európai érdekből el kell távolítani azt a veszedelmes anyagot, amely délkelet-európai összetűzésre vezethet. Hangsúlyozzák, hogy Magyarország mindenkor hajlandó olyan tárgyalásokra, amelyeknek célja az újrendezés békés megteremtése, ezt az ajánlatát a tárgyalások megkezdésére azonban továbbra is ahhoz a feltételhez köti, hogy a trianoni szerződés nem lehet tárgyalási alap.

— Sajnálatos látják Budapesten — írja a továbbiakban a lap —, hogy Ciano grófnak Csáky magyar külügyminiszterrel Velencében történt találkozása óta román részről mind a mai napig semmi jelét sem adták a román álláspont megváltoztatásának. Ezért a Balkán-szövetség értekezletéhez — legalább is Románia és Magyarország szempontjából — semmi reményt sem fűznek.

A MAGYAR—ROMÁN VISZONY EURÓPAI KÉRDÉS

Budapestről jelentik: A Pester Lloyd — anélkül, hogy kifejezetten megnevezné Erdélyt — hangsúlyozza, hogy Magyarország és Románia jövő viszonya európai kérdés.

A NAGYHATALMAK BALKÁNI ÉRDEKEI

Rómából jelentik: A Stampa Sera a balkáni helyzettel foglalkozva, a következőket írja:

— Valamennyi nagyhatalomnak fontos érdekei vannak a Balkánon Németország érdekei gazdasági természetűek, minthogy a balkáni külkereskedelem 40—50 százaléka Németország felé irányul. Olaszország a maga részéről a béke fenntartását kívánja és mint Magyarország barátja, támogatja Magyarország törekvéseit a békeszerződések békés revíziója útján. Olaszországnak is fontos gazdasági érdekei vannak a Balkánon és azok közvetlenül a német érdekek után következnek.

— Oroszország Románia-tól Besszarábiát követeli és nem mond le arról az évezredek törekvéséről, hogy a szorosoknál vagy pedig Thráciában érje el a meleg tengerek partjait. Anglia és Franciaország igyekeznek a Balkánon ellenséges érzést szítani Németország ellen és csökkenteni a német utánpótlást. Törökország, mint a nyugati hatalmak szövetségese, a francia és angol külügyi hivatal jótanácsait viszi magával Beográdba. Szó lesz a beográdi értekezleten a Magyarországnak és Bulgáriának teendő engedményekről is, minthogy azonban adni senki sem hajlandó, valószínűleg minden megmarad a szép szavaknál.

A FINN HARCTÉR HIREI

Londonból jelentik az Avala: Londoni finn körökben a finn— orosz háború első két hónapja

után megállapítják, hogy az orosz nyomás minden arcvonalon tovább tart. A finn vezérkar bizik abban, hogy a Mannerheim-vonal az eddiginél erősebb nyomásnak is ellen tud állni. Az ezer mérföld hosszú keleti arcvonal mentén a finn csapatok harcbevételére és a támadás megindítása jobb időjárási viszonyok mellett veszélyes

lehet, tekintettel arra, hogy a finnek csak korlátozott számú haderőt tudnak szembeállítani az oroszokkal. A finneknek elsősorban löszerre, mindennemű hadianyagra és emberanyagra van szükségük. Ha Finnország elegendő fegyvert kap, hosszabb ideig ellenállhatna az oroszoknak.

Visszavert szovjet támadások

He'sinkből jelentik az Avala: A finn főparancsnokság közli, hogy a szovjet csapatok szerdán a Taipale folyónál, a karéliei földszoroson és a Ladoga-tótól északra újabb támadásokat indítottak, de a finnek va' amennyi támadást visszaverték. A Ladoga-tó környékén a finnek 9 szovjet harckocsit megsemmisítettek és öt szovjetgépet lelőttek.

Oslóból jelentik az Avala: Kirkenesből érkezett jelentések szerint a szovjet csapatok repülőgépek támogatása mellett szerdán az északi arcvonalon, Höynerjervinél előnyomultak. Kirkenesben erős tüzelés és bombarobbanások hallatszottak, ami minden valószínűség szerint a finn vonalaktól eredt. Később az oroszok visszavonultak, úgyhogy a küzdőfelek helyzete változatlan.

Stockholmból jelentik az Avala: A Stockholms Tidningen külföldi tudósítója közli, hogy Karéliában a finn csapatok négy szovjet harckocsit zsákmányoltak. A finn ütegek megtizedelték a szovjet hadioszlopot és megsemmisítettek egy ellenséges üteget. A szerdai nap folyamán a karéliei földszoroson csak kisebb csatározásokra került sor.

A német orosz együttműködés állandó jellegű

A német távirati iroda jelentése szerint Hitler kancellár beszéde nagy hatást keltett moszkvai politikai körökben. A legnagyobb tetszéssel azok a gunyos kijelentések tárták fel, amelyekben Hitler az angol háborús célokról szólt. Különösen kiemelik ebből a szempontból a német gyarmati követelések és Németország világhatalmi

helyzetének hangsúlyozását, mert ez kizárja a Németország és a nyugati hatalmak közti megegyezés gondolatát. Nagy figyelemmel kísérték Hitlernek a német— orosz viszonyról elhangzott kijelentéseit is, amelyekben újabb megerősítést látják annak, hogy Németország és Szovjetország együttműködése állandó jellegű.

SALLANÁL MÉG HARCOLNAK

A legújabb jelentések szerint Sallánál még mindig harcok dúlnak. Az oroszok jól felszerelt és főleg kintőn sűrű csapatokat vetettek harcba. Ez a legénység a GPU kötelékébe tartozik, különleges kiképzésben részesült és ugyancsak fehér köpenyben harcol.

HAZARENDELTEK SZOVJETTISZTEK

Tallini jelentés szerint a finnországi arcvonalról sok magasrangú szovjettisztet Moszkvába rendelték kihallgatásra. Ugyancsak hazarendelték az észtországi szovjet repülőtámaszpontok főparancsnokait is.

ROBBANÁS EGY ANGOL HAJÓN

Athénből jelentik: Az Abbey angol tehergőzösön, amely az egyik görög kikötőben vasércet rak betöltözött robbanás történt. A robbanás a hajó belsejében történt és azt hiszik, hogy időre beállított pokolgép okozta. Emberéletben nem esett kár, az anyagkáros azonban jelentős. A legénységnek nagy fáradtsággal sikerült a hajót megmenteni.

Noviszád város pénzügyi gazdálkodását bíralták a városi képviselőtestület közgyűlésén

Sok felesleges kiadást okozott a városnak a volt vezetőség

Noviszád város képviselőtestülete szerdán este tartotta rendes közgyűlését, amelyen dr. Milutinovic Obrád alelnök elnökölt.

A közgyűlés megnyitása után először az ujonnan kinevezett városi képviselőtestületi tagok tették le az esküt, majd áttértek a napirend többi pontjának tárgyalására. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után Popovicki Láva, a városi műszaki osztály főnöke terjesztette elő javaslatát

a vágóhid felé vezető csatornahíd kibővítése és megerősítése ügyében.

A javaslat szerint a hidat erősíteni és szélesíteni kell, mert annak idején csak négy tonnás teher részére épült, ma azonban sokkal nagyobb terhek haladnak át rajta. A hid megfelelő átépítése körülbelül háromszázezer dinárba kerülne, aminek felét a városnak kellene fizetnie.

Dr. Mátics Milán képviselőtestületi tag

kifogásolta, hogy ismét a városal akarnak valamit megfizetni, anélkül, hogy előzőleg alaposan áttanulmányozták volna a csatornatársaság szerződését.

Tudni kell, nem kötelezhető-e a csatornatársaság arra, hogy egvedül és maga költségén építtesse át a hidat. Különben sem szabad csak egy találmányra hozzájárulni ahhoz, hogy a város fizeti majd a költség felét. Először pontosan tudni kell, mennyi lesz a költség és csak ezután dönt a város arról, hogy hajlandó-e a terhet vállalni. Indítványozza, hogy az egész ügyet vegyék le a napirendről és előbb minden oldalról vizsgálja meg az előkészítő bizottság és csak azután hozza a közgyűlés elé. A közgyűlés ennek megfelelően dönt.

A nemzetközi út építése is erősen érdekelt a közgyűlést. Ismeretes ugyanis, hogy a régi városi képviselőtestület nem volt megelégedve az ut tervbevett irányával és kérte, hogy

az eredeti tervtől eltérően a Klišán keresztül vezessék.

Az építésiügyi minisztérium hozzájárul ehhez de csak azzal a feltétellel, ha Noviszád városa fizeti meg a különbséget, amennyivel többbe kerül az új irányban építendő út. A városi képviselőtestület ehhez hozzájárult és vállalta a különbség fizetését.

Most, hogy az utnak ez a része elkészült, Poznyakov vállalkozó 1.499.982 dinárt követel a várostól.

Popovicki Láva osztályfőnök kéri a közgyűlést, rendezze el az összeg kifizetését.

A kérdéshez ismét dr. Mátics Milán szól hozzá. Rámutatott arra, hogy

a nemzetközi út építése tekintetében a város részéről nem jártak el a kellő gondossággal. Először tudniok kellett volna, hogy mennyi lesz a különbség, amit ki kell majd fizetni és

nemcsak megelégedni azzal, hogy az körülbelül mennyit tesz ki. Még súlyosabb körülmény azonban az, hogy a város részéről ígéretet kapott a vállalkozó, hogy hat kilométer hosszú iparvágányt, nyolcvan kocsi és két mozdonyt kap, amelyeket a föld- s egyéb munkákhoz igénybe vehet. Aki a város nevében ezt az ígéretet tette, tudhatta volna, hogy mindössze három kilométer hosszú sínparja és 40 kocsi van a városnak, tehát nem adhat annyit, amennyit a vállalkozó kért,

különösképpen pedig nem adhatja azonnal. Nem tudja megérteni, hogyan ígérhetett a város olyat, amivel nem rendelkezik, ezért feltétlenül felelnie kell valakinek.

Emiatt emelkedett a külön kiadás, amivel a vállalkozó a várost megterhelte. Ez pedig nem kevesebb, mint 244.724 dinár.

Ezenkívül a városi iparvasút nem dolgozott annyi napot a vállalkozónak, amennyit ígértek és így a vállalat még azt is követeli, hogy további 59 munkanapra rendelkezhesen a városi iparvasúttal. Mindezt nekünk kell megfizetni.

Nem szabad ilyen könnyelműen gazdálkodni és milliókat kidobni, sem olyan kötelezettségeket vállalni, amelyeket nem teljesíthetünk.

Követeli, hogy a jövőben hasonló eset ne fordulhasson elő. A közgyűlés ezután megszavazza az utépitéshez kért hitelt.

Megszavazta a képviselőtestület egy kisebb Magirus-rendszerű és két nagyobb Prága gyártmányú autótank beszerzését is. A Magirus

A csatornázási illeték alapjául az adóhivatal által megállapított folyó évi adóalap szolgál.

A csatornázási illeték az olyan utcákban, ahol van csatornázás 2 százaléka, ahol nincs 1 százaléka, Petrovaradinban, az Adamovic-telepen és többi telepen fél százaléka a házra kivetett állami egyenes adónak.

A házadót nem fizető házaknál köbméterenként 50 para a csatornázási illeték, ha van az utcában csatorna,

Elfogadták az új választói törvényt

A gyülekezési és egyesülési rendelet

Beogradból jelentik: Dr. Macsek Viatko, a kormány alelnöke tegnap délelőtt dr. Konsztantinovic miniszterrel tárgyalt, majd tizenegy órakor a tárgyalásba bevették dr. Sutej, dr. Kulenovic, Besics és Csuhilovic minisztereket is. A miniszterközi bizottság tárgyalta és elfogadta a választói törvényjavaslat módosított formáját, amelyet a tegnap délután összehívott minisztertanács elé terjesz-

tek 40 para, ha nincs. A ki nem épített telkeknek négyzetméterenként egy dinár csatornázási illetéket kell fizetni.

243.000, a Prága pedig 352.000 dinárba kerül.

Nagy érdeklődés előzte meg a tüzőltölkétek és csatornázási illeték megváltoztatását célzó javaslat tárgyalását. A közgyűlés mindkét szabályrendeletet megszavazta.

A tüzőltölkéteket a folyó évi állami egyenes adók: házadó, kereseti adó, társulati és alkalmazotti adó után fizetik.

A kereseti és alkalmazotti adó után csak akkor kell tüzőltölkéteket fizetni, ha városi pótdóval is megterhelik az adóalanyokat.

A házbéradó, kereseti és alkalmazotti, valamint társulati adónak 7 %-át kell fizetni tüzőltölkétek címén, a biztosító társaságok pedig a társulati adó 9 százalékát fizetik.

Az állami adó fizetése alól mentesített épületek köbméterenként 10 para tüzőltölkéteket fizetnek.

A noviszádi szerb jótékony nőegyletnek otthon építésére százezer dinárt szavazott meg a közgyűlés, amit négy évi egyenlő részletben fognak kifizetni.

A téli segélyezések részére eddig százezer dinárt gyűjtöttek, a város pedig 150.000 dinárral járult hozzá. Ez az összeg azonban nem elegendő és még 100.000 dinárra van szükség, amit a közgyűlés meg is szavazott.

A közgyűlés dr. Moga Milán és dr. Milicev Vladó kerületi tisztí orvostokat előléptette, dr. Markovic Giga tanácsnokot pedig nyugdíjazta.

A közgyűlés végén a városi vágóhid építéséről tárgyaltak. A bánság a maga részéről ötmillió dinár segélyt helyezett kilátásba erre a célra. A vágóhid építése azonban 17 millió dinárba kerülne. A vágóhid építésére vonatkozó tervezet még nem készült el teljesen és ezért a közgyűlés csak elvben határozta el az új vágóhid építését azzal, hogy a szükséges pénzt kölcsön fogja venni.

URANIA MOZI - Noviszád

MA

TÓTH EDE remek magyar népszínműve

A FALUROSSZA

Főszerepben: **Dajka Margit, Gregus Zoltán, Somogyi Erzs, Rózsashegyi Kálmán**

Rendezte: **Pásztor Béla** A magyar filmgyártás csúcsműve!

Jegyek elővételben az Uránia mozi pénztáránál kaphatók. — Telefon 40-31 Gondoskodjék idejében helyről!

A lengyel területek is képviselőt küldenek a birodalmi gyűlésbe

Berlinből jelentik: A német hivatalos lapban törvény jelent meg, amely a visszacsatolt lengyel területen élő németeknek képviselőt biztosít a nagy német birodalmi gyűlésen. A törvény így szól:

— Az 1938 április 10-én és december 4-én választott képviselők száma annnyival növekszik, ahányszor hatvanezer a bekebelezett területeken élő, husz évnél idősebb német néptársak száma. A törvény 2. szakasza értelmében a képviselőket a Führer jelöli ki az e területeken élő, 25 évnél idősebb német néptársak közül.

A kínai háboru eddigi eredményei

Tokióból jelentik: A japán hadügyminiszter a parlament ülésén beszámolt a kínai hadjárat eddigi eredményeiről. Rámutatott arra, hogy a harmadfél éves háboru alatt Japán akkora kínai területet szállított meg, ami az anyaország háromszorosának felel meg. Kína vesztesége hárommillió ember. Japánra azonban még súlyos feladatok várnak Csankaisek kormányának szivós ellenállása és a kényes nemzetközi helyzet miatt. Ezért feltétlenül szükséges az általános mozgósítás és a Japán nép egységének biztosítása.

Svédországban lefoglalták a kokszkészleteket

Stockholmból jelentik: A szénellátási nehézségek miatt a svéd kormány elrendelte a svéd gázművek egész kokszkészletének és egész jövőbeiki kokszttermelésének azonnali hatállyal való lefoglalását. A lefoglalás alól csak azok a készletek mentesülnek, amelyek már a fogyasztók birtokában vannak. Ezzel egyidejűen a szén árát felemelték. Februárban a múlt év februárjában elfogyasztott kokszmennyiség 11 százalékának eladására adnak csak engedélyt Svédországban.

Dánia hajókat épít

Kopenhágából jelentik: A dán honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a dán kormány két aknarakó, két torpedóromboló és egy járőrhajót néhány kisebb egységgel akar beszerezni. A légi haderő létszámát is felemelik és körülbelül 100 legújabb rendszerű léghajókat fog vásárolni.

A beográdi értekezlet előestéjén

Minden állam a balkáni béke fenntartását kívánja

Bulgária a vitás kérdések megoldása után hajlandó csatlakozni a Balkán-szövetséghez

Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a különböző Balkán-értekezlettel kapcsolatban ezeket írja:

Külföldi forrásból érkező jelentések arra engednek következtetni, hogy a Balkán-konferencia eredményétől semmiféle szenzációt nem lehet várni. Az értekezlet megvizsgálja majd az általános politikai helyzetet, részben a nyugati háború, részben a balkáni államok közcsonós viszonyai tekintetében, annak hangsúlyozásával, hogy a balkáni béke közös érdek. Nem valószínű, hogy az értekezleten tömb megalakítását is szemügyre veszik, mert egyes érdekeket országok távol lesznek, másrészt általánosan elismerik, hogy a tömb létesítését harmadik hatalmak ellen irányulónak lehetne feleltetni. Az értekezleten nemcsak a politikai, hanem a gazdasági kérdéseket is megvizsgálják.

MAGYARORSZAGNAK NEM KELL KÖZVETÍTÉS

Rómából jelentik: A Corriere de la Sera budapesti tudósítója a Balkán-értekezlettel foglalkozva, többek között ezeket írja:

— Rendkívül fontos hangsúlyozni a jelenlegi kényes nemzetközi helyzetben, a német-román tárgyalások idején és a beográdi értekezletet megelőzően a következőket: Magyarország számára sem nem szükséges, sem nem hasznos, hogy bármely hatalom vagy hatalmi csoport közvetítsen huszéves problémájának megoldása érdekében. Magyarországnak továbbra is az az álláspontja, hogy ilyen közvetítés senkinek sem válna előnyére. Ez természetesen a magyar-román viszonyra vonatkozik, amelyben jelenleg semmilyen közvetlen érintkezés sem áll fenn.

békéjéhez és semlegességének fenntartásához.

— Nemzetközi téren Bulgária igyekszik fejleszteni kapcsolatait minden állammal, a teljes egyenlőség alapján.

A FRANCIA SAJTÓ A BALKÁNI BÉKÉÉRT

Párisból jelentik: A francia sajtó különösen nagy figyelemmel foglalkozik a Balkán-szövetség értekezletével. A félhivatalos Petit Parisien hangsúlyozza Saradzoglu török külügyminiszter szófiai látogatásának fontosságát. A török külügyminiszternek — írja a lap — most alkalma volt megismerni a bolgár álláspontot a balkáni és a dunai feszültség csökkentése tekintetében. A bolgár és a török álláspont bizonyos mértékben tisztázni fogja a tanácskozásokat — írja a lap.

Az Exce'sior szerint Franciaországnak és Angliának, akárcsak Olaszországnak, az a kívánsága, hogy a balkáni és dunai országok együttműködése távolítsa a háborút Délkelet Európától.

A ROMÁN SEMLEGESSÉG VÉDELME GAZDASÁGI TÉREN

Bukarestből jelentik: Anghelescu gazdasági miniszter az új koalíciós kormánybiztos belkutatása alkalmából beszédet mondott. Sajnálatának adott kifejezést, hogy az új hivatal létesítését sem a termékek, sem pedig »más érdekeltek« nem értették meg. A román kormány — mondotta — az új törvénnyel csak a keretet teremtette meg, amelyben a jelen körülmények között a petroleumtermelés folyik. Más kormánybiztoságokat is fel kell állítani, így kormánybiztoságot kap a gabonakivitel és valószínűleg a fémipar is. Románia kénytelen semlegességét gazdasági téren is megvédeni. Ezért a kormánynak ellenőrizni kell az ország termelését, az áruforgalmat, az elosztást és a cserelhetőségek felhasználását más államokkal.

BELGA GAZDASÁGI KÜLDÖTT-SÉG BUKARESTBEN

Brüsszelből jelenti az Avala: Különböző belga pénzeszoportok vezetői rövidesen Bukarestbe utaznak, hogy a helyszínén győződjenek meg róla, megváltoztatható-e a közlekedés eddigi szabályai.

A Balkán-egyezmény jelentősége

Athénből jelentik: Az »Estia« című lap a beográdi értekezlettel foglalkozva, megállapítja, hogy a Balkán-szövetség a szilárdság, egyensúly és nyugalom értékes eleme most, amikor a politika lá-

tóhatárt az Észak- és Nyugateurópában folyó háború sötétíti el. Ez a csoport tízéves fennállása alatt beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

Semmi sem bizonyítja jobban a Balkán-szövetség sikerét, mint az, hogy e hosszú idő alatt azok a nehézségek és félreértések, amelyek végül is megzavarták Európa békéjét, nem a Balkán-félszigetről indultak ki. Európa e részének államai, amelyet valamikor Európa puszkaporos hordójának neveztek, minden idegen befolyástól mentesen megértették, hogy milyen könnyű közöttük hasznos megegyezést létesíteni és a Balkánon rendet, nyugalmat és megértést teremteni.

A lap ezután Saradzoglu és Cincár-Markovics külügyminiszterek nyilatkozatával foglalkozik, amelyekben megerősítették álláspontjukat azt az akaratát, hogy megőrizzék a békét a Balkánon és

minden szomszédjukkal a barátság és az őszinte együttműködés politikáját tartják fenn. A lap e nyilatkozatokhoz hozzáfűzi, hogy ezeket a kijelentéseket a görög nép is egyhangulag helyesli.

A jugoszláv-magyar viszony megerősítése

Budapestről jelenti az Avala: Az Esti Újság Cvetkovics miniszterelnöknek a magyar kisebbségről tett kijelentésével kapcsolatban azt írja, hogy a jugoszláv kormánynak ez az álláspontja egy lépést jelent előre a Dunamedence ujjalakulása felé. Az ehhez hasonló kijelentések csak még jobban megerősítik a két ország jó viszonyát — írja a lap.

BULGARIA FOLYTATJA BÉKEPOLITIKÁJÁT

Szófiából jelenti az Avala: A Stefani-iroda szófiai tudósítója előtt mértékadó bolgár helyen a beográdi értekezlettel kapcsolatban a bolgár álláspontot a következőkben ismertették:

— Bulgária folytatja békepolitikáját és a mostani európai viszonyban szigorúan semleges marad. Bulgária nem áll el nemzeti köve-

teléseitől, mindamelllett kész valamennyi szomszédjával együttműködni.

— Bulgária mindaddig nem hajlandó csatlakozni a Balkán-szövetséghez, amíg a szövetség tagjai nem oldják meg kielégítő módon a Balkán-államok közti vitás kérdéseket. Bulgárának az a nézete, hogy e kérdések megoldása határozottan hozzájárul Délkelet Európa

Saradzoglu: A béke útján haladunk

Isztanbulból jelentik: Saradzoglu török külügyminiszter Beográdba való elutazása előtt nyilatkozott az újságíróknak és többek között ezeket mondotta:

— Ne felejtsek el, hogy országunk a mostani háborúval szemben nem semleges, csak kívül van a háborús viszályon. A semlegesség megóvása vagy a viszályon kívül maradás azt jelenti, hogy minden intézkedést meg kell tenni, hogy a háború lángja ne érje a ház tetejét. A béke csak ilyen intézkedésekkel menthető meg. Politikánk világos és határozott. Nincsenek titkos szerződéseink. Fennálló kötelezettségeink ugyanolyan határozottak és világosak, mint országunk határai.

— Ha nem támadnak meg bennünket és ha nem kerül olyan események sor, amelyek kötelezettségeink keresztülvitelére kényszerítenek bennünket, el vagyunk határozva, hogy a végsőkig a béke útján haladunk, amelyet választottunk.

JÁRÓRHARC NYUGATON

Párisból jelentik: A szerda esti francia hadijelentés így hangzik: Járóreink több ponton benyomultak az ellenséges területre és sikerrel végzeték el feladatukat.

OLASZORSZÁG ÉS A NÉMET SZÉN

Rómából jelentik: Beavatott helyről eredő értesülés szerint Clodius követ, a német gazdasági küldöttség vezetője még egy hetet tölt Rómában. Megbeszélései elsősorban a különböző német-olasz kereskedelmi szerződéssel függnek össze és céljuk a hányadok megállapítása a folyó évre.

Olasz gazdasági körökben az Olaszországnak történő német szénzállításoknak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Olaszország szénhiányának több, mint kétharmadát Németországból szerezte be és a szénzállításokat a mai helyzetben is biztosítani kívánják. A háború első 4 hónapjában Olaszország 3.240.000 tonna szenet hozott be külföldről, ami tíz százalékkal kevesebb a múlt év megfelelő időszakára eső behozatalnál. A megbeszélések másik fontos tárgya a német-olasz vasúti forgalom. Gazdasági körökben úgy tudják, hogy a tárgyalások során a német közlekedés is szóba került.

A nép nevelése, az egyesület léte alapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Elsikkasztotta a hadba-vonultak hozzátartozóinak segélyét egy szombori városi szolgálta

Szomborból jelentik: A hadgyakorlatra vonultak hozzátartozóit, mint ismeretes, az állam pénzbeli segéllyel támogatja. A segélyt leginkább postán juttatják el az igénylőkhez, azonban a községekhez tartozó tanyacsoportokra városi kézbesítő útján szokták továbbítani a pénzt. Így történt ez Szomborban is. A Szombor-környéki tanyákon lakó munkások hozzátartozóinak Gyévícs Száva 40 éves szombori városi kézbesítő szokta kézbesíteni a segélyt. Mivel több rendellenesség történt, a rendőrség letartóztatta Gyévícsét.

A vizsgálat során megállapítás nyert, hogy Gyévícs összebeszélte néhány munkással, akik a vevényre ráírták a címzett nevét, mire Gyévícs a pénzből nekik is juttatott valamit, a többi pedig maga zsebelte be. Gyévícs

több, mint hatezer dinárt tulajdonított el ily módon.

A sikkasztó városi kézbesítő kihallgatása még mindig tart. A rendőrség súlyos gyanúkok alapján mint segítőtársakat letartóztatta Zsujevics Szevján és Farkas Mihály munkásokat, akiknek kihallgatása tegnap délelőtt megkezdődött. Bizonyosra veszik, hogy Gyévícsnek több segítőtársa volt, ezért a nyomozást nagy készültséggel folytatják.

Továbbra is vizsgálati logságban marad Offner Stefán
100.000 dináros óvadékot ajánlott fel, a törvényszék azonban elutasította kérvényét

Offner Stefán parabutyi gazdálkodót, mint megírtuk, a noviszádi törvényszék büntető nagytanácsa kétévi fegyházra ítélte, mert 1938 augusztus 28-án tovarisevói tanyáján doronggal agyonütötte Rénic Iván bosnyák árust. Offner védői közvetlen az ítélethirdetés után kérték a bíróságtól

a vádlott szabadlábrahelyezését,

Offnernek ugyanis közel száz lánca földje és nagy gazdasága van, úgy, hogy jelenlétére néhány hónapig okvetlen szükség lett volna a tanyán. A védők azzal támasztották meg alá kérelmüket, hogy az ítélet nem jogerős s a semmitőszéki határozatig a vádlott minden akadály nélkül szabadlában töltheti az időt. A bíróság a kérvényt elutasította azzal, hogy Offner vagyoni állapotáról nincs hivatalos tudomása.

Offner most újabb beadvánnyal kérte szabadlábrahelyezését. Offner százezer dináros óvadékot szándékozott letétbe helyezni szabadonbocsátása esetén. A noviszádi törvényszék tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott a kérvénnyel s

elutasító határozatot hozott.

A tanács indoklásában hivatkozott a magas büntetésre, valamint, hogy az ítélet még nem jogerős és egyéb körülményre. Offner Stefán ezek szerint továbbra is a noviszádi törvényszék foglya marad.

Csendélet a kikosi tanyasoron

Négy felfegyverzett földműves rátört idős gazdálkodókra és kikergette őket a hóba

Molról jelentik: Moltól néhány kilométerre, a Tisza tulsó partján terül el az ugynevezett kikosi tanyasor. A tanyasoron a napokban vadnyugati jelenet játszódott le. Bekics Matija, Basics Nikola, Trivanov Zsivkó és Tangyár Jócó földművesek késekkel felfegyverkezve behatoltak Bózsó Pál 60 éves földműves tanyájára, az idős férfit megverték, feleségét megölésel fenyegették,

majd hat szál kolbászt eltulajdonítottak és folytatták utjukat Tóth-Veréb Sándor 75 éves gazdálkodó tanyájára, ahol az előbbi botrányos jelenet még hatványozottabban megismétlődött. Tóth szállásáról Gyarmati Imre Pál tanyájára mentek s arra kényszerítették a gazdálkodót, hogy

mezitláb meneküljön el saját tanyájáról.

A szerencsétlen embernek elfagyott a lába. Buru Géza tanyája felé indult el, de amikor észrevette, hogy támadói üldözik, Bocsár felé fordult, majd Molra futott, ahol összefagyva, sirva panaszkodta el a történeteket. Molon nagy a felháborodás, mivel nem első eset, hogy a lakosságot és tanyai gazdálkodókat hasonló sérelem éri. A lakosság elhatározta, hogy küldöttségileg kéri a garázdálkodók megfékezését s méltó megbüntetését.

Ítéletidő a noviszádi törvényszéken

Az előlegekből élő asztalost hathavi szigorított fegyházra,

a vonatfólvaj munkást háromhavi szigorított fegyházra,

a gyapjútólvaj verekedőt háromhavi és 10 napi fegyházra ítélték

A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt több ügyet tárgyalt a Makszimovics Szvetisláv büntetőbíró hármastanácsa.

Horvát Erneszt kulai asztalost többrendbeli csalással vádolta az államügyészség. A vádiratból kitént, hogy Horvát igen leleményes módon akarta átvészelné az uborkaszegzont. A furfangos asztalos a múlt év augusztusában leutazott Noviszádra, elment Hirsch Izidor rádiókereskedésébe, megjártotta az előkelőt, bement egy jóhangzású nevet és félóra múlva már egy

4500 dinár értékű rádóval hagyta el az üzletet, amit részletre vásárolt. A rádiót megbízható helyen elrejtette, majd elment Bozsicsics Márkó tekintélyes noviszádi po'gárhoz, megalkudott vele egy kombinált szoba butorzatának elkészítésére és

1750 dinárt

sikerült is kivágnia előleg gyanánt a gyanutlan Bozsicsicstől. Horvát a jólvégzett munka után sürgősen eltávozott Noviszádról, de nem sokkal később ismét feltűnt a látáhatáron, ezuttal Grünfeld Ferencnek mutatkozott be, egy ismert butorkészítő neve alatt s hajlandónak mutatkozott egy hálószoza butorzatának igen kedvező áron való elkészítésére. Természetesen haladéktalanul

500 dinár előleget

vett fel, ami után dicséretre méltó buzgalommal eliramodott Noviszádról s most már vissza se tért. A rendőrség azonban így is nyomára jutott és letartóztatta.

A tárgyaláson Horvát beismerésben volt. Munkanélküliségével védekezett. Kijelentette, hogy nem volt meg a kellő szerszám a felvállalt butorok elkészítéséhez s ezért képtelen volt a munkát elvégezni, bármennyire is szerette

volna. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek nyilvánította Horvátot és a súlyosbító körülményekre való tekintettel

hathavi szigorított fegyházra ítélte.

Dr. Antonijevis Dusan vezető államügyész szigorításért felebbezett.

Milovánovics Ilija 46 éves bácpalánkai vasuti munkás, mint annak idején megírtuk, a múlt év október 23-án a palánkai állomáson ellopta Tillinger Ilona, valamint Szaletics Petár utazótáskáját, amelyben különböző értékű tárgyak és ruhanemű volt. Milovánovics hamarosan kézre került. A tárgyaláson a vádlott teljes beismerésben volt, kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát és tettét már nagyon megbánta. A tanukihallgatások és perbeszédék elhangzása után a bíróság bűnösnek nyilvánította Milovánovicsot és

háromhavi szigorított fegyházra ítélte.

Az ítéletben mind a vád, mind a védelem képviselője megnyugodott.

Rigyicski Lázár zsabalyi földművesnek már sok kellemetlenséget okozott szarka természetű. 1937 augusztus 5-re virradó éjjel kibontotta Hag József góréját és

30 kilóra való gyapjút elcipelt a saját udvarába. Taval valaki meggyanúsította s ebből kifolyólag összeveszett Hornyák Tósóval, s úgy megverte, hogy Hornyák hetekig őrizte az ágyat. A tárgyaláson Rigyicski beismerésben volt. A bíróság a bizonyítási eljárás és perbeszédék után bűnösnek nyilvánította Rigyicskit és az enyhítő körülményekre való tekintettel

háromhavi és 10 napi fegyházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

Becsületsértésért

feltételeesen 300 dinár pénzbírságra és a perköltségek viselésére ítélték dr. Máglics Cvéta volt szombori képviselőt

Szomborból jelentik: Rádovics Szelimir büntető egyesbíró tegnap délelőtt tárgyalta a szombori törvényszéken dr. Máglics Cvéta szombori ügyvéd, volt országgyűlési képviselő ügyét. Dr. Máglics ellen dr. Tapavica Szima volt szombori városelnök indított becsületsértési pert. A vádirat szerint dr. Máglics 1938-ban azt mondta Pávics József elbocsátott városi alkalmazottnak, hogy őt és társait dr. Tapavica pénzbeli ellenszolgáltatás fejében juttatta álláshoz. A tárgyaláson dr. Máglics kijelenti, hogy

ártatlannak érzi magát. Nem emlékszik, hogy az inkriminált kifejezéseket használta volna. Nem is mondhatta Pávicsnak a sértő szavakat, — mondja vallomásaiban dr. Máglics — mivel abban az időben nem is a városelnök helyezte állásba a városi alkalmazottakat. Amennyiben mégis mondta volna a vádiratban foglaltakat, sajnálkozását fejezi ki és bocsánatot kér dr. Tapavicától.

Pávics elmondta vallomásaiban, hogy dr. Máglics igenis a vádiratban foglaltak értelmében nyilatkozott előtte dr. Tapavicáról. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszédék elhangzása után bűnösnek nyilvánította dr. Máglics Cvétát és az enyhítő körülményekre való tekintettel

300 dinár pénzbírságra, valamint a perköltségek viselésére ítélte, de az ítéletet egy évre felfüggesztette. Dr. Máglics három napon belül nyilatkozik.

Nemzetközi borbély és fodrászverseny Petrovgrádon

Magyarországi résztvevők is indulnak a versenyen

Petrovgrádról jelentik: Vasárnap, február 4-én tartják meg Petrovgrádon az országos borbély- és fodrászversenyt, amelyet az országos borbély- és fodrászszövetség megbízásából a petrovgrádi ipartestületi borbély- és fodrászszakosztály rendez. A versenyen, amelyet a Centrál-szálló nagytermében tartanak meg, négy versenyszám lesz: gyorsborotválás, férfi hajnyírás, víz- és vasondulálás. A nyerteseket pénzdíjakkal részesítik, azonkívül különböző tárgydíjak lesznek, érmeket és díszoklevelet osztanak ki.

Az összetett pontverseny győztese Jugoszlávia 1940. évi borbély- és fodrászbajnoka címet nyeri el.

A verseny iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánul meg és tömegesen érkeznek nevezések. Legtöbben neveztek be a helybeli borbélyokon és fodrászokon kívül Szuboticáról, Noviszádról és Beogradból. A versenynek nemzetközi jelleg ad, hogy beigérték részvevőket a

budapesti, szegedi és temesvári fodrászok is,

akiket nagy érdeklődéssel várnak. A verseny délután 6 órakor kezdődik, utána fodrászbál lesz. A közönség számára a belépődíj mindkét attrakcióra 10 dinár.

HALLÓ!

Sir John Simon az angol alsóház ülésén kijelentette, hogy a háború kitörésekor azonnal emelkedtek a nagybani árak, ami később a font devalvációjára, a szállítási díjtelek emelkedésére és a biztosítási díjaknak a háborús veszélyre való tekintete miatt még tovább emelkedett. Az áremelést fokozatosan kezdték érezni a kiskereskedelemben is. A legszükségesebb közszükségleti cikkek, így az élelmiszerek árándexe november végén 153 volt. Decemberben nem változott ez a szám.

A mexikói lapok jelentése szerint Mexikó petroleumkivitele állandóan növekszik, még pedig főleg az Egyesült Államok irányában.

Egy hónap alatt most már másodszor tört ki tűz az Egyesült Államok most épült 14.7000 tonnás repülőgépgyáráján. Megindították a vizsgálatot annak megállapítására, mi okozta a tüzet.

A belga hivatalos lap rendeletet közöl, amely megtiltja a röpcédulák terjesztését Belgiumban.

A belga minisztertanács Pierlot miniszterelnökkel ülést tartott. A minisztertanácsban a hadügyminiszter bejelentette, hogy Bergen táborként vezérkari főnök felmentését kérte a királytól azzal, hogy egy egység parancsnokává nevezze ki. Denis hadügyminiszter közölte a minisztertanácsal, hogy Michiels tábornoknak vezérkari főnökké való kinevezését fogja javasolni a királynak.

Az Egyesült Államok Virginia államának lakói tiltakozó táviratot intéztek Cordell Hull külügyminiszterhez, mert Anglia megtiltotta a dohány bevitelét és követelik, haszon oda, hogy ismét szabadon szállithassanak dohányt Angliába. Cordell Hull külügyminiszter írásban válaszolt a virginiai dohánytermelőknek és ezeket írta: »Mindent meg fogok tenni, hogy a brit kormány e kérdésben elfoglalt álláspontját megváltoztassa.«

Hatalmas részvétellel temették el dr. Flittner Béla szentái hittanárt

Szentáról jelentik: Dr. Flittner Béla szentái katolikus hittanárt tegnap délután temették el az egész város általános részvétele mellett. A temetési szertartást

Budánovics Lajos szubotícai püspök végezte, aki csütörtökön a reggeli vonattal érkezett Szentára. A szertartás előtt Budánovics püspök a Szent István kápolnában gyászmisést pontifikált, amely után a magyaryelven gyászbeszédet mondott. A szertartás elvégzése után megindult a menet a temető felé.

Sokezer ember kísérte utolsó útjára a közszereketben álló katolikus hittanárt.

Elő mentek a lelkészek. Bácska majdnem egész katolikus papsága részt vett a temetésen, közel 50 lelkész. A korporsó után haladt a gimnázium egész tanári kara, a városi előljáróság, a görögkeleti és a zsidó hitközség képviselői, majd a katolikus jellegű egyesületek vezetői és a tagok nagy számban, végül pedig a gimnázium valamennyi tanulója. A sornál a tanári kar nevében Vojnovics Vojiszláv görögkeleti hitoktató, a tanúk nevében pedig Balogh Károly bucsuziatta az elhunytat.

Melaxasz és Szaradzsoğlu Beogradban

Beogradból jelentik: Metaxasz görög miniszterelnök Gyurovics Teofil szaloniki jugoszláv főkonzul kíséretében tegnap reggel kilenc órakor Gyevgye-lia állomására érkezett. Gyurovics Teofil itt elbucuzott a görög miniszterelnöktől és visszatért Szalonikiba, míg Metaxasz folytatta útját Szkoplye felé, ahova 11 órakor érkezett meg. A

szkoplyei állomáson a vardari bán fogadta a görög miniszterelnököt, aki 11 óra 22 perckor tovább utazott Nis felé, ahol találkozott Szaradzsoğlu török külügyminiszterrel.

A két külügyminiszter Nisből együttesen folytatta útját Beogradba, ahova éjjel tízenegy órakor érkeztek meg.

Fogházbüntetésre ítélték

a szubotícai suhancok betörőbandáját

Szubotícaról jelentik: Julius végén és augusztusban több utcai élelmiszerárúsító bódét ismeretlen tettesek kifosztottak. A betörők a város forgalmas pontjait szemelték ki és olyan ügyesen követték el betöréseiket, hogy heteken át nem tudott a nyomukra jutni a rendőrség. Augusztus végén mégis sikerült leleplezni a betörőket és kiderült, hogy Szubotíca kiskoru suhancok két betörőbandát alakítottak és rendszeresen fosztogatták a

bódékat és a külvárosi üzleteket.

Az egyik betörőbanda ügyében szerdán tartott főtárgyalást a szubotícai törvényszék Vukicevicstanácsa zárt ajtókkal. Majd nyilvánosság előtt hirdették ki az ítéletet, amely szerint a betörőbanda egyetlen nagykorú tagját, Kincses Sándor 23 éves munkást

négyhavi fogházra, három fiatalos társát pedig 3-3 hónapra ítélték.

Gepida fejedelemszöngy ezeröttszáz éves kincseit találták meg a szentesi határban

Szegedről jelentik: Csallány Gábor, a szentesi múzeum igazgatója évekkézelőtt nagy kiterjedésű gepida-temetőre bukkant Szentes határában, a nagyhegyi szőlők területén. A temető nagy részét föl is tárták és számos értékes régészeti leletet hozott belőle napfényre. A múlt év utolsó hónapjában értesítette fiát és kollégáját, dr. Csallány Dezsőt, a szegedi múzeum igazgatóját, hogy a temető föltárását folytatni kívánja és szívesen venne, ha a két nagy alföldi múzeum közösen végezné el ezt a nagyjelentőségű munkát. Dr. Csallány Dezső örömmel fogadta az ajánlatot és azonnal átutazott édesapjához Szentesre, tüzetesen megbeszélte a csatartert és azután közös munkával láttak annak megvárosításához.

Apá és fia vállalt munkájának meg is lett az eredménye. Sikerült föltárni a nagykiterjedésű temető utolsó szakaszát, amelyben nem kevesebb, mint 84 sirt találtak. A legnagyobb szentációt a legutóbbi föltárt sír tartalma jelentette. Ebben a sírban egy

főrangú gepida hölgy csontvázát és ékszereit találták meg.

Az ékszerlelet gazdagságából a régészek azt következtetik, hogy a feltűnően magas hölgynek fejedelmi rangja lehetett a gepidák között. A csontváz magassága nem kevesebb, mint 179 centiméter, tulajdonosa tehát ékszerek nélkül is fejedelmi megjelenésű lehetett.

KERESZTDISZÍTÉS AZ ÉKSZEREKEN

A feje mellett kétsoros csontfésű maradványait találták, a hajában gyönyörűen csizellált arany hajút, a nyakában borostyán gyöngysort. A borostyán gyöngyszemek között öt súlyos, hengeres arany gyöngyszem volt. Előkerült a sírból a gepida fejedelemszöngy gyönyörű és értékes

övgarnitúrája vastagon aranyozott ezüstcsattokkal, állatfejekben végződő díszítésekkel.

Az öt mindkét oldalról szíjdarabokból és dusan aranyozott fehérbronz

függőt, a jobboldali különös alakú vasbárdot tartott, a baloldali pedig kis, négyzetes, vastagon aranyozott ezüstdobozt, amelynek mindkét oldalát a jellegzetes bizánci kereszt díszíti. A kis doboz valószínűleg ereklyetartó lehetett, a benne talált porszerű anyagból azt következtetik a szakértők, hogy tulajdonosa valószínűleg csontereklyét őrizhetett benne. Lehetséges, hogy valamelyik bizánci szentmaradványának néhány szilánkját.

Az övön aranyozott ezüst csüngőket találtak, a jobb csuklón páratlanul szép és teljesen épen maradt hatalmas katedon-gyöngyöt, borostyán orsógombokat és két fehér kavicsot, amelynek jelentését még nem fejtették meg a szakértők. De a lelet régészeti szempontból legértékesebb és érdekesebb darabja egy szokatlan formájú, dusan aranyozott fibula. Ennek az értékes, fehér bronzból ötvözött és bámu atos ötvösművészettel ékesített fibulának az alakja elüt minden eddig talált tiszavideki gepida fibula alakjától. Rendkívül finom állatkompozíciók díszítik, amelyek ismétlődnek a széleken és a fibula testén is.

A gepida fejedelemszöngy ezeröttszáz esztendő kincseit már beszállították a szegedi múzeumba, ahol a lelet jelentőségéről dr. Csallány Dezső igazgató a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az anyagot egyelőre csak leltároztuk, alaposabb megvizsgálására és tudományos földolgozására csak ezután kerül majd sor. Annyi máris bizonyosnak látszik, hogy a szentesi leletnek régészeti szempontból igen nagy jelentősége van, mert igen sok, merőben új adatot tartalmaz, olyan adatokat, amelyek

ellentétben állnak a szakirodalom eddigi föltevéseivel.

Egyik legfontosabb adat az, hogy az ötödik és a hatodik században itt élt germán, gepida törzsek már fölszabadultak a germán pogányság kötélkei alól és a bizánci kereszténység hatása alá kerültek. Ezt bizonyítja a gepida »fejedelemszöngy« ereklyetartójának kereszt-díszítése, de bizonyítja a többi ékszereken talált díszítő motívumok

is. A »fejedelemszöngy« sírja volt a szentesi gepidatemető utolsóinak föltárt sírja és a szentesi múzeummal történt előzetes megállapodás értelmében az értékes anyag a szegedi múzeum tulajdonává vált. Ez volt különben az egész gepidatemető legértékesebb lelete. m. l.

Az amerikai Vöröskereszt kiküldöttei Krakkóban

A német távirati iroda krakkói jelentése szerint az amerikai Vöröskereszt és a Kvekker-egylet megbízottai szerdán délután Krakkóba érkeztek, ahol a pályaudvaron Brülisch követ, a német külügyi hivataltalnak a főkormányzó mellé rendelt képviselője, valamint a német Vöröskereszt megbízottja üdvözölte őket. A két amerikai kiküldött meglátogatta a főkormányzói hivatalt, majd a krakkói várbán bemutatták őket Erick birodalmi miniszter, főkormányzónak. A tiszteletükre rendezett fogadás alkalmat adott arra, hogy behatóan megbeszéljék a főkormányzóság területén a volt lengyel kormány hibájából bajba jutott lakosság számára tervbevevett segélyakciót. A főkormányzó kijelentette, hogy a hatóságok az ügyet a legmesszebbmenően támogatják.

Kisebb ügyeket tárgyal Topola képviselőtestülete

A bácskatolnai községi képviselőtestület Ács Ferenc községi elnökkel ülést tartott. A gyűlés tudomásul vette, hogy a báni hivatal jóváhagyta a képviselőtestület múltév december 2-i ülésén megszavazott községi szabályrendeletet. Az előjáróság megállapodott az állami adóhivatallal, hogy január 1-től évi 12.000 dinár bérletet fizet a község háza épületében lévő helyiségeiért a községnek. A képviselőtestület egyhangúlag magáévátette a megállapodást. A képviselőtestület Kókai József indítványára megmaradt eredeti határozata mellett, hogy a polgári iskola tanárainak, hitoktatóinak nem fizet külön honoráriumot, mivel állandó havi fizetésük van. Az 1939/40 évi pótköltségvetést a báni hivatal visszaküldte azzal, hogy igazolja a község, milyen célra vette fel a 875.000 dináros kölcsönt. A község igazolja, hogy a 875.000 dináros kölcsönt a kaszárnya építésére vette fel, a légvédelem céljaira. A község 25.000 dinárt árkok ásására, tűzrendészeti célokra 10.000, gyógyszerre és kötszerekre 5000, egyéb egészségügyi célokra pedig 10.000 dinárt szántak. Nagypáti István hadirokkant segély iránti kérvényét elutasították. Koplovics Károly és Prokec Ferenc rendőrök megválasztását a fősolgabíró jóváhagyta.

Egy községi orvosi állásra pályázatot írnak ki.

A belügyminisztérium átiratát, hogy a község építsen csendőrlaktanyát, levették a napirendről, mert a község nincsen abban a helyzetben, hogy a laktanyát megépítse.

Dr. Sijacsics Alekszander községi orvos, szolgálati éveinek megfelelően a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztályba léptették elő. Mannhardt Bálint helyébe a hadgyakorlatra bevonultak családjainak segélyt megállapító állami bizottságba Fekete István előjárót delegálták. Basztajics Milivoj főkönyvelő és Fontányi Imre pénztáros korpóték iránti kérvényét a múlt képviselőtestületi ülés elutasította. A fősolgabíró a képviselőtestület határozatát megsemmisítette. A képviselőtestület most úgy határozott, hogy a fősolgabíró határozata ellen feljebb fordítással él a közigazgatási bírósághoz és a legközelebbi gyűlésen egyúttal újabb határozatot is hoz ezekben az ügyekben.

Színházi levél Budapestről

(Budapest, január 31.) — Múlt heti összehozott helyzetjelentésben már jeleztem, hogy a következő hét a premierek hete lesz. A Vig., a Royal- és a Fővárosi Operettszínház mutatott be egy-egy újdonságot, amelyek közül az első irodalmi igényekkel, a másik kettő pedig farsangi mutatással lépett a nagyközönség elé. Hogy igazságos mértékkel mérhessünk, ilyen szempontokból ismertetjük őket.

A Vígyszínházban Goncsarov híres regényének hőse,

Oblomov

lépett elé a színpadra. Különösen merész gondolat az akaratszegény, cselekvésre képtelen, magát az események árával továbbragadni engedő férfit tenni meg dráma hővé, drámává, melynek lényege a cselekvés. Hogy itt nem kaphatunk az irodalmi szabályoknak megfelelő drámai alkotást, az kétségtelen. Annál nagyobb érdeme a regényt dramatiszáló Beczassy Juditnak, hogy munkájával mégis — a magasabb irodalmi igénynek részére is —

Értékes és élvezetes estét szerzett darabjával.

A darabot a Vígyszínház eöklő teljesítménye, biztos és pontos kidolgozású színpadi sikerre emelte. Ajtay Oblomovja bizonytalan gesztusaival, vontatott beszédjével tökéletesen jellemzte az oblomovizmust. Bihary József mása fanyar és kedélyeskedő figura. Somló István értelmes és mozgékony Sto cz, Hidvéghy Valéria kedves biederemayer Olgát alakította. Dayka Margit Agótiája egyszerű, érzelmes, finom, sőt olykor túlfinom is. A főszereplőkkel együtt a többiek is a legjobbat és a legtöbbet adták.

Az irodalmi és dramaturgiai hiányosságok iránt megértéssel vésztetők kedves emlékeik közé fogják elteni a Vígyszínház legutóbbi újdonságát, amely éppan ezért nem is számít tartós tömegsikerre.

Szöges ellentétben áll a Vígyszínház újdonságával a másik két bemutató.

A Fővárosi Operettszínház

»Handa-banda«

élmű jazz operettjében tökéletes handabandát csinál Ifj. Gyula-Kristóf Károly — Szilágyi László — Eise-mann Mihály szerző négyes. A darab meséje, versel, zenéje egyaránt tösgyökeresen farsangvígi.

Öt ragyogóan szép fiatal lány megszokik a leánynevelő intézetből, zenekart alakít s egy kubai matrózokcsmába szerződik. Innen egy csatahajó fedélzetére mentik ki őket az operett ősi törvényei szerint egy komikával és egy táncos komikussal együtt. Hogy itt az öt lány behajózik a boldogság aknamentes révébe, az már magától értetődő, de eöbbs még egy lakatlan szigetén és egy luxus fürdőhelyen le kell aratni a legboldosabb helyzetek kínálati komikumot. A képtelen mesét és a még képtlenebb jeleneteket Latabár Kálmán ezer vécce szövi át Gombaszögi Ella fa-rengető tapsokat vált ki a zenetanárnő szerepében s pergőtűszerűen törnek fel egymásután a nyíltszini tapsok, ahányszor csak Kiss Manyi, ez a szédületes tempómentumu szubrett, Szondi Biriből, Komlos Juciból, Náray Teriből és Miklós Liviából álló bájos és vig bak-fis zenekarával a színpadra lép. A legfergetegesebb derűtséget Latabár-Kiss Manyi Popeye tánca aratta.

A könnyű és vig szöveghez Eise-mann tökéletesen hozzásimuló zenét írt. Remek zeneszámaiból, mint biztos slágerjelölteket a »Könnyű magának« »Eveszttem az eszem« és a »46-os sár-ga vil anyosom« emeljük ki. Ezek s esetleg még több is, túl fogják éni az operettet, pedig az is biztosan túléli a farsangot.

Vidámságban, könnyedségben sem-mivel sem marad a Handa-banda mő-gött a Royal Színház új zenés bohóza-ta

sz »Asszony verve jó«.

Körödi Kálmán szerző sem lép fel irodalmi, csak mulattatási igényekkel, nem-sokat törődik az erkölcsi szabályokkal sem, de annál inkább megragad minden lehetőséget kacagatóan bonyo-lult helyzete szövése s ezekből a helyzetekből minden komikum ki-si-holására.

Dr. Farkas nem ad a montekarlói nyaraláshoz pénzt a feleségének, aki erre eadja az örökléküket s eluta-zik, az öröklékést Kerényi báró veszi meg színinövendék barátja részére. A lakásba visszatérő Farkas nem haj-lendő felesége üzetét helybenhagyni s ő is a lakásban marad. Behurcolko-dik a visszatérő feleség is a lakásba s megkezdődnek a belvillongások az egy-mást kifüstölni akaró lakótársak kö-zött, a nézőközönségnek pedig az egy-nye csorog a nevetéstől. A főmeglaká-sá fajult öröklékásban végül is ugy-áll helyre a béke, hogy Farkas e-válík a feleségétől, elveszi Terikét a báró barátjától, a báró pedig új szerelem-ben talál vigasztalást.

Mint minden bohózat, ez is főleg a helyzet komikumok kiaknázásában éli ki magát, mégpedig alaposan és töké-letesen.

A vigjátéki férjből Kertész Dező csinál nagyszerű figurát, feleségének ugynevezett modern asszony típusát Sennyel Vera alakítja sok étellel. La-tabár Árpád a báró szerepéből aknáz ki minden lehető humort, a fiatal szí-ninövendéket Komár Julia székesége-űde hamvasága és aranyos játéka teszi kedvessé és bájosá. Dán Etelka egy nyelvess kifutóány szerepében nem mindennapi komikai tehetséget árul el, Somogyi Nusi higanymozgékony-sá-gu mindeneslánya pedig egyszerűen kabinettalakítás.

A bemutatón a színház falai reng-tek a kacagástól s valószínűen rengen-i fognak még jó egy pár héten át. Walter Rezső ügyes zeneszámai nagy-mértékben járultak hozzá a sikerhez, egypár dala és tánc száma kikergethe-tetlenül lopózott be a fülekbe.

A három bemutatón kívül más új-ság nem volt a színházi fronton. A többi színházakban változatlanul men-nek a már ismertetett darabok.

Ambrus Tibor

Ma délután két órakor érkezik Noviszádra a budapesti kiránduló-vonat

A magyarországi kirándulók február 7-ig maradnak Jugoszláviában

Mint lapunk szerdai számában jelentettük már, ma kirándulóvo-nat érkezik Budapestről Jugoszlá-viába. A kirándulónovonattal kap-csozatban sikerült megtudnunk a noviszádi Putnik utazási irodában, hogy a kirándulóvonat Szubotica-ra 10 óra 55 perckor érkezik, ahonnan 11 óra 30 perckor fo-lytatja útját Noviszád felé. Szuboti-cán a kirándulók szétszélednek Szentá, Velika Kikinda és Vrsac felé. A kirándulóvonat Novivrbász-ra 12 óra 56 perckor érkezik.

A vonat Noviszádra érkezése-nek ideje 14 óra 5 perc.

Azok a kirándulók, akik Beograd felé szándékoznak folytatni utju-kat, Noviszádról a menetrendszerinti 15.47-es vonattal utaznak to-vább. A kirándulóvonat utasai február 7-ig maradnak Jugoszlá-viában.

HIREK

HIDEG IDŐ SZÉLLEL. HAVAZÁSSAL

Jugoszláviában tegnap tulnyomó-részt hideg, felhős, helyenkint ha-vas idő volt. A tengermentéken eső volt, a Dunamentén erős szél kere-kedett. A hőmérséklet északon csök-kent, délen emelkedett. A legalacs-o-nyabb hőmérséklet Caribrodon —12 a legmagasabb Dubrovnikban + 10 fok volt.

Időjárás február 2-ára: Hideg idő várható széllel, havazással. A ten-germelléken a hőmérséklet emelke-dik, az ország többi részében lénye-ges változás nem várható. A nap fo-lyamán a szél erősödik. A nap kél 6 óra 58, lenyugszik 16 óra 46 per-cor.

A REGGELI UJSÁG LEGKÖZE-LEBBI SZÁMA HOLNAP, SZOMBRA-TON A RENDES IDŐBEN JELENIK MEG.

— Születés, házasság, halál Pet-rovgradon. A legutóbbi kimutatás óta tizenkét leány és két fiugyer-mek születését jelentették be a pet-rovgradí anyakönyvi hivatalban. Házasságot kötöttek: Váci Mihály és Demény Erzsébet, Dobroszavlján Vukasin és Kojcsics Milena, Huszka János és Berta Mária, Fischer Sán-dor és Dubavszki Radoszlava. Meg-haltak: Argyelán Eszter 66 éves, Ve-réb Katalin 49, Cvéjics Lenka 83, Loncsarszki Szrbinka 12, Till Jó-zsef 75, Nevin Milka 87, Szakács Julia 60, Rackov Vászka 52, Tiesz Já-nos 64, Steiner Aranka 71, Lóczi Ro-zália 92, Vukov Vojin 43 éves, Of-ner Berta 82, Szlankamenac Gorin-ka 39 éves korukban.

— A szombori jogászok és ügyvédek egyesületének közgyűlése. Szomborból jelentik: A szombori jogászok- és ügy-védek egyesülete szombaton, február 3-án dé után félhét, illetve 7 órai kez-dettel közgyűlést tart. A gyűlés után, 8 órai kezdettel közös vacsora lesz.

— SZUBOTICAI HIREK. Kedden éjszaka ismeretlen tettesek betörtek az Avala mozi eöcsarnokába és a büffé-pénztárából 300 dinárt vittek maguk-kal. Rövid idővel ezelőtt a Városi mo-zi büfféjéből 30 dinárt tulajdonítottak el a betörők. A rendőrségnek az a fel-tevése, hogy a mozi büfféket ugyanaz a személy fosztogatja. Az eljárás meg-indult. — Grgurov Gyókö, városi tisz-t-viseelő télikabátját a vasutal szemben levő büfféből ismeretlen tettesek el-lopták.

— Akt a világ valamennyi nyelvét beszéli. Majna-Frankfurtból jelentik: Dr. Schütz Ludwig Hara'd nyelv-tanár, aki több mint három évtizede Majna-Frankfurtban él, méltán a világ leg-nagyobb nyelvtudósa. 250 nyelven be-szél és ír. Természetesen ezek között több holt nyelv és sok dialektus is van. Nncsen a világon nép, ame'lynek a nyelvén dr. Schütz ne értene. Még az amerikai benszüöttek nyelvét is ta-nulmányozta. Érdekes, hogy ő maga, mint német ember, a legnehezebb nyelvnek az indiánus, az eszkimó, a baszk, a gruzsin, a magyar és a per-za nyelvet mondja.

— A noviszádi Polgári Magyar Da-loskör közgyűlése. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör ezévi közgyűlését jö-vő vasárnap, február 11-én, délelött kilenc órai kezdettel tartja meg az egyesület otthonában.

— Megfulladt a ledött szalmakazal alatt egy petrováci öregasszony. Bács-ki-petrovácról jelentik: Tegnap a kora reggeli órákban halálos szerencsétlen-ség történt Petrovácon. Schwarz Kata-lin 61 éves bácsipetrováci asszony a kora reggeli órákban szalmát akart bevinni a banyakemencébe és horog-gal kezdte húzni a szalmát. A kazal a rárakodott hótó már amugy is erő-sen e'öre bukott s am'kor az időse asz-sony a szalmahúzó horoggal a felső részt kezdte húzni, a kazal eleje rá-dótt a szerencsétlen nőre. Néhány órá-val később vitték csak észre a sze-rencsétlenséget és azonnal értesítették dr. Schuster közszégi orvost, aki azon-ban már csak a beállott halált állá-píthatta meg. Kiderült, hogy az időse asszony a rázuhant hóval borított szal-ma a'att nem kapott levegőt és meg-fulladt.

— EISEN LAT, mint a sas, diplo-más optikus Krisztháber szemüvegén. Szubotica, Aleksandrova 1. 590

— Az elaltatott tengerészitst. Ant-werpenből jelentik: Amint a Macc'es-fields angol gőzös éppen felszedte hor-gonyát, hogy elhagyja az antwerpeni kikötőt, észrevették, hogy a hajó má-sodfőosztály hiányzik. Megállapították, hogy a tiszt már két nappal ezelőtt elhagyta a hajót, a városba ment s azóta titokzatos módon eltűnt. A hajó természetesen nem indult tovább s másodfőosztály né kül és a kapitány kérte a belga rendőrséget, hogy rendezzen razzitát Antwerpen összes mulatóiban s tiszt eökerítése érdekében. A raz-zia nemvart eredménnyel járt. Az el-tűnt tisztet egy borozóban meg is ta-lálták mély álomba merülve. Kiderült, hogy a tulajdonos fiatal leánya bele-szeretett a csinos tengerészitstbe és álomport kevert borába, hogy lekésse hajóját és nála maradjon.

— Vasárnap megismétlik a noviszá-di református gyermekelőadást. A no-viszádi református kis diákok kará-csony előtt színtrehozták Székely Mi-hály gyermekszindarabját, Kis János szenvedéseit. Az életfűkből merített kis történetbe a kis diákok annyi színt és életet vittek, hogy az élmény számba menő szindarab vasárnap, e hó 4-én, délután 3 órakor, közlikvánaira ismét színtre kerül a Református O'vasókör színpadán. A méltó s'kert tehát nem-csak a kis darab irodalmi értékü meg-ható jelenetei biztosították, hanem a gyermekek lelkes játéka is. A Kis Já-nos szenvedései most is megtöltik a termet az iskolás gyermekek tarka tö-megével, de a szülők, kedves nénikék, gyermekbarátok lelkes táborával is. — Belépőjegyeket külön nem adnak ki, de tekintettel a jótékony célra, szegény kis barátai téli segély a'aptjára a kö-telező műsorok megvétele belépőjegyül szolgál.

Tőzsde

BEGRADI ÉRTEKTŐZSDE

Devizák: (kínálat — kereslet dinárok-ban) + 28.5% prim.

Február 1.

London (egy font) 179.62—176.42. Pá-ris (100 frank) 102—99.70. Newyork (100 do-lár) 4485—44.25. Genf (100 svájci frank) 1005—995. Milánó (100 lira) 226.65—223.55. Amszterdam (100 holl. frt.) 2386.75—2348.75. Beerlin (100 már-ka) 1796.38—1778.62. Brüsszel (100 bel-ga fr.) 762.75—750.75. Newyork magán-klíring 5520—5480, Berlin magánklí-ring 1490—1470.

Allampapírok: 7°/_o-os beruházási köl-csön — 98, 7°/_o-os Hip. bank kötvény — 101, 8°/_o-os külföldi kölcsön 95 —, 7°/_o-os külföldi kölcsön 88 —, 2°/_o-os Rafta Steeta 423—422, kötés 422.75, 6°/_o-os b'gluk 76.50, 6°/_o-os dalmát ag-rár 71.25—70.75, kötés 71.

Részvények: Narodna Banka — 7400.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 10.085, London 17.305, Newyork 446, Brüsszel 75.70, Milánó 22.51, Amszterdam 236.775, Berlin 178.75, Bukarest 3.30.

Gyöngyös bokréta-lakodalom

Megint lakodalomba hívtak bennünket Bogojevóra. Hiába, a Reggeli Ujság már annyira egybeforrott a Gyöngyösbokrétával, hogy valósággal egy családba valónak érezzük magunkat, aminthogy lapunkon keresztül minden olvasónk testvéri közelségbe került a közkedvelt bogojevói magyar táncsoporttal.

Valahányszor a Bokréta egyik tagja megönsül, illetőleg férjhez megy, nem feledkeznek meg rólunk és ha a felvirágzott öfélék nem is jöhetnek el a szerkesztőségbe személyesen hívogatni, sziveshangú levélben hívnak meg.

Most id. Görög János tekintélyes bogojevói gazdálkodó fia, ifj. Görög János vezette oltárhoz a falu egyik legszebb lányát, a tizenhatéves Vörös Rozikát. Ifjabb Görög Jánost a Gyöngyösbokréta bácskai és bánáti kedvelőinek nagyrésze ismeri. Ő volt a Bokréta egyik legtitesebbben táncoló legénye, a Bokrétaival együtt bejárta Bácska minden nagyobb helységét.

A Loboda-féle vendéglőben tartották meg a lakodalmat. Igazi vigasságos nagy gombosi lakzi volt: pezsgett a vidámság, habzott a sok élénk szín, tombolt a tánc, szinte csoda, hogy reggelre nem szakadt le a ház menyezete.

Hiába, a magyar tánc erejét és szépségeit csak Bogojevón érezhetjük igazán. Érkezhetünk bármilyen fásultan és fáradtan Bogojevóra, ha becsöppenünk a lakodalom táncförgőjébe, azonnal felvidülünk és a fáradság legkisebb érzése nélkül ropjuk a végeláthatatlan csárdásokat. Ha létezik az emberben titkos erkösisugárzás, akkor a magyar tánc teljesen felszabadítja a bogojevóiakban a lelkesültség, az önkívületig fokozható rajongás termette legtitesebb erőket is. Dinamikája van a táncnak, a zene lehet bármilyen döcögő, de mihelyt elhangzik az első ütem, fergetegként rohannak a táncterembe és a hejehuja tulharsógia még a fuvószenekart is. Az egész falu egyesül a tánc mámorában.

Sokszor ismertettük már a szép bogojevói lakodalmas népszokásokat. A templomba való felvonulás, a tuss-tánc, az alkalmi bohócok ugrándozása és főképpen a menyasszony-tánc olyan festői és kedves, hogy minden alkalommal az első elemény üdeségével hat. A lakodalomban persze szerepelt a Gyöngyösbokréta is, éjjel után néhány pár bemutatatta a leghíresebb bokréta-táncokat.

Mondanunk sem kell talán, hogy kivilágos kivirradtig folyt a mulatás, sőt még azon is túl. Felejthetetlen élmény érzésével távoztunk. Abban a tudatban bucsúztunk, hogy olvasóink szinte érzését is fejezzük ki, ha a fiatal párnak tiszta családi boldogságot és hosszú életet kívánunk...

(1b1)

Tanítói áthelyezés. Petrovics Dusan ivánovói magyar tannyelvű állami iskolai tanítót Vojlovára helyezték át, az így megüresedett állást Bauer Menyhért szubotcai szállási tanító foglalta el.

Mentőcsónak

Vannak képek, melyek óriási hatást tettek ránk, de éveit múltán csak egy-egy érdekes színtörténet emlékszik. Vannak megrázó drámák, amelyekből egyetlen mellékes epizód rögződik a lelkünkbe felejthetetlenül. A történelem könyvében is sokszor a széljegyzetek a legérdekesebbek, mert leginkább jellemzők.

Ilyen színtörténet, ilyen epizód, ilyen történelmi széljegyzet, amit a mindennapos világválság híreinek irtatlan tömegéből most kiragad a szem. Erdemes figyelni a történetre.

Egy norvég óceánjáró hajó Dél-Amerikából hazajövet a nyílt tengeren mentőcsónakkal találkozott. Tizenkét utas ült a törékeny lélekvesztőben, természetesen hajótörtek. A norvég gőzös kapitánya azt tette, amit ilyenkor a legerészkülső parancsol. Megállította hajóját, hogy fedélzetre vegye a csónak utasait.

Az olvasó joggal hihetné, hogy itt vége is a történetnek. Mert hisz mi sem természetesebb, hogy a pusztulásnak, halálveszedelemnek kitétt tizenkét ember kitörő örömmel fogadta a Gondviselés váratlan segédelmét és boldogan kapaszkodott fölfelé a ledobott kötélhágcsón... Nem így történt.

A hajótörtek először is megkérdezték a kapitánytól: mi újság a nagyvilágban? Nyilván hosszabb ideje hányódtak magukra hagyatva a tenger hullámain. Legutolsó értesüléseik talán hetekkel, talán hónapokkal előbből valók voltak. Azóta sok minden történhetett, sok rossz, de talán némi jó is az emberiség helyzetében. Ok mindenesetre tájkozódni akartak.

A hajóskapitány közölte velük a legújabb híreket. A mentőcsónak utasai végighallgatták, majd rövid megbeszélést tartottak. Azután tudatták a kapitánnyal a feltételeiket. Ugy van, csak bizonyos feltételek mellett voltak hajlandók elfogadni a norvég gőzös vendégszeretét, ami az ő esetükben az életet jelentette.

Mik voltak a feltételeik? Arra kérték a kapitányt: tegye ki őket valami lakatlan szigetre. És hagyja őket ott két esztendőig úgy, hogy senki se tudjon róluk, senki se törődjön velük. Vállalták a Robinson-sorsot, inkább, mint azt a civilizációt, amelynek körvonalai a legújabb hírek közlése nyomán bontakoztak ki előttük.

A norvég kapitány teljesítette a kérést. Fölvette a tizenkét Robinson-jelöltet, aztán kirakta valamennyit az Atlanti Óceán egyik elhagyatott, pusztaszigetére. Följegyezte a hely szélességi és hosszúsági fokát, de ugyanakkor szavát adta vendéceinek, hogy a kikötött határidőig senkinek sem fogja elárulni tartózkodásuk helyét. Azután fölszedte a horgonyt és folytatta útját Norvégia felé.

A hajótörtek most ott élnek valahol önkéntes száműzetésben, távol az emberektől, alkiknek sorsával nem óhajtanak közösséget vállalni. Két évig. Nyilván úgy számítják, hogy két év múlva már olyan világba kerülnek vissza, amelyben érdemes élni.

Hiába, vannak még optimisták.

A tartalékos tisztek tanfolyama. A noviszádi tartalékos tisztek által rendezendő tartalékos tiszti tanfolyamon az őrnagyjelöltek részére minden hétfőn és csütörtökön, a századosjelöltek részére pedig minden kedden és pénteken lesz előadás.

Székrekedésnél és ernyészési zavaroknál ígyünk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

A bogojevói Önkéntes Tűzoltó Testület évi közgyűlése. Bogojevóról jelentik: Az Önkéntes Tűzoltó Testület most tartotta rendes évi közgyűlését Mészáros Ferenc elnökletével. A hatóságot Kovács János, a járási tűzoltó szövetséget Lakatos Tihamér képviselte. Az elmúlt év munkásságáról irt beszámoló felolvasása után Schmidt István, a felügyelőbizottság elnöke terjesztette elő jelentését, majd a vezetőségnek megadták a felmentvinyt. A megválasztott új vezetőség a következő: elnök lett Mészáros Ferenc, parancsnok Lakatos Tihamér, alparancsnok Pethő József, orvos dr. Baumgarten Antal, titkárok: Timár János és Czirmal János, szakaszvezető Bálint Lajos, pénztáros Horváth Ferenc, szertáros Farkas István, tiszteletbeli választmányi tagjai a mindenkorli községl elnököt választották meg. A felügyelőbizottság tagjai lettek: Smidt István, Kemény Imre, Reznicek Károly és Schmidt József. A járási tűzoltó szövetség közgyűlésére Pethő Józsefet és Timár Jánost delegálták. A dunabánsági tűzoltószövetség átiratának kérdésében, hogy a testület lépjen be a közös beszerzési szövetkezetbe, elutasító határozatot hoztak. Határozatát azzal indokolta a közgyűlés, hogy a tűzoltó otthon építése nagy anyagi terhet jelent s amg az otthon építése körüli kiadásokat nem rendezték, más kiadást nem hagy jóvá a vezetőség. Mészáros elnök több kisebb ügy tárgyalása után a közgyűlést beárta.

MARTONOSI HIREK. Az Önkéntes Tűzoltó Testület most tartotta rendes évi közgyűlését. A jelentések elfogadása után a következő új tisztkart választották: elnök: Eremics Tóssó községi elnök, főparancsnok Pálfi Lajos, alparancsnok Eremics Gyuró, titkár Petrics Szevén, pénztáros: Kovács István, szertáros Csikós Kálmán, szakaszparancsnokok Szemők Sándor, Mraovics Márkó és Halász István.

A községi képviselőtestület péntekre kitűzött ülését, közbejött akadály miatt bizonytalan időre elnapolták.

A Katolikus Kőr hagyományos bálját február 2-án, Gyertyaszentelő napján tartják, az egyesület nagytermében. A bál iránt igen nagy az érdeklődés. Kizarszki Milenko iskolaigazgatót a közoktatásügyi minisztérium előterjesztésére a hetedik fizetési osztályba léptették elő. A Gubi-féle vendéglőben február 5-én páros-bálat rendeznek.

A községi előjáróság felhívja a határban levő dohánytermelőket, hogy jelentkezzenek a község házában. Szombaton este a kaszinóban az iskolásgyermek bevonásával jólsikerült műsoros-estet rendeztek. A Katolikus Kőr műkedvelő együttesének ezévi első előadása, a vasárnap előadásra kerülő »Egy fertály föld« című vígjáték iránt mind nagyobb az érdeklődés. A darab fontosabb szerepeit a legjobb műkedvelők: Sáfrány Piri, Sáfrány Ilonka, Nagy István, Juhász Géza, Dávid András, Danics József, Pakai Mátyás és Kiss István. Elhunytak: Farkas Antal 68 éves, Szőlősi Lidia 79 éves korukban. Mindkettőjüket nagy részvét mellett temették el.

Lámpa-muzeum az elsőtűtítés korában. A kölni Wallraf-Richartz-muzeum a napokban értékes gyűjteménnyel gazdagodott. A vatikáni német nagykövetség egyik volt diplomatájától megszerezte az ugynevezett Weltmann-féle gyűjteményt. Ez 3000 antik lámpából áll s az éjjeli elsőtűtítés korában bizonyára a lakosok érdeklődését is felkelti majd.

BÁCSSTOPOLAI HIREK. A bács-stopolai Kerékpáros Egyesület választmánya Tótisaszezi János elnökletével a Patócs-féle vendéglőben ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az egyesület évi rendes közgyűlését február 25-én délután 3 órakor tartják. A Katolikus Jótékony Nőegylet és a JAK sportegyesület közösen előadja Cziráki-Fetter Imre »Muskátli« című színművét. A női szerepeket König Böszö, Palusek Mariska, Kvanduk Margit, Kvanduk Ineike és Tóth Ilonka, a férfi szerepeket pedig Sipos Dező, Dévics Nándor, Tilger Mihály, Schneider Dániel, Krémer Rezső, Ács Ferenc, Bognár János és Bicskey István fogják játszani. A próbák már megkezdődtek. A JAK sportegyesület választmánya Vigh Andor egyesületi intéző tárgyalásainak eredménye alapján Breznik Rajmundot edzőnek szerződtette. Breznik edző hetenként kétszer a ma ligyosi »Bela Zvezda« csapatát is trenirozza és állandóan Topolán fog lakni. Az edző javadalmazásának több mint felét topolai szurkolók adják. A bács-stopolai főszoalagabiroóság Kadvány Lajos topolai lakost 50 dinárral megbüntette, mert kerékpárjával a gyalogjárón hajtott.

Női téli kalapok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

A szubotcai Önkéntes Tűzoltó Testület közgyűlése. A szubotcai Önkéntes Tűzoltó Testület dr. Polyakovic Ivan elnökletével évi rendes közgyűlést tartott, amelyen beszámoltak a testület múltévi munkájáról. Az önkéntes tűzoltók csaknem minden tüzesetnél segédkeztek és 32 tűz oltásában vettek részt. Köszönet mondott Kujundzics Lukács parancsnoknak, akinek érdeme, hogy a tűzoltóság szép munkát fejtethet ki. Ezután a következő új vezetőséget választották: Elnök Polyakovic Ivan, titkárok: Koller Ferenc és Varga Ferenc, pénztáros Kedves Péter, parancsnok Kujundzics Lukács, alparancsnok Grof Antal, szertáros Horváth Antal, szakaszparancsnok Kujundzics Márkó és Varga Ferenc. A felügyelő bizottság tagjai: Prohászka Albert, Raucics Szime, Budincevic Sztipan, Szalma József és Iványf József.

5 kérdés:

1. Ki festette A magyarok bejövele körképét?
2. Melyik a legmagasabb lakott hely?
3. Hol található a legtöbb gyémánt?
4. Mit jelent az, ha egy mohamedán zöld fátyolt hord?
5. Mi a címe A kaméliás hölgynek, mint operának?

Válasz

regnapi kérdéseinkre

- Kérdés: Ki volt a kilenc muzsa?
Felelet: Klió, Melpomene, Terpsichore, Thália, Euterpe, Erato, Uránia, Polyhimnia, Kalliope.
- Kérdés: Honnét hajózható a Duna?
Felelet: Ulmól.
- Kérdés: Melyik magyar minisztert nevezték el vasminiszternek?
Felelet: Baross Gábor.
- Kérdés: Mit jelent egy francia vállán ez a két betű: T. F.?
Felelet: Travaux Forcé (kényszer-munkára ítélt).
- Kérdés: Ki irt balladát Simon Juditról?
Felelet: Kiss József.

Holnap este lesz a műkedvelők bálja a noviszádi Daloskörben

A Polgári Magyar Daloskör összes helyiségeiben tartják meg holnap este a műkedvelők bálját. A rendezőség minden előkészületet megtett, hogy a vendégek minél kellemesebben érezhessék magukat. A nagyteremben elég hely lesz a táncolók részére, úgy, hogy e tekintetben sem lesz panasz. A kisteremben Intim-bárt rendeztek be, ahol a szórakozni vágyók kellemesen érezhetik majd magukat. A színpad alatti öltözőben a közkedvelt Becsali csárda fog ismét működni, elsőrendű cigány zene mellett. A nagyteremben kiváló dzsessz zenekar szolgáltatja a tánczenét.

A rendezőség szépségversenyt is rendez. Az a leány, aki a legtöbb szavazatot kapja, a Jakovljevic és Keszler cégtől kap gyönyörű kelmét egy ruhára. Ezenkívül díjazni fogják a többi nyertest is.

A műkedvelők bálja este kilenc órakor kezdődik. Belépti díj mindössze tíz dinár, úgy, hogy mindenki jól szórakozhat és multhat holnap este a Daloskörben.

Orlov Nikoláj zongoraművész nagy hangversenye Noviszádon

A jelenkor egyik legnagyobb zongoraművésze Orlov Nikoláj, a noviszádi Emlékkotthon nagytermében, február 7-én, szerdán este fél kilenc órakor tartja meg hangversenyét. Orlov Nikoláj neve ma fogalom és így érthető, hogy a közönség milyne nagy érdeklődéssel várja az idei hangverseny évad legnagyobb eseményét, február 7-i hangversenyét.

Orlov Nikoláj ugyszólván az egész világot bejárta már és mindenhol sikert-sikerre halmozott. Egyedül az elmúlt évben ötvennél több hangversenyt adott Európa különböző nagyvárosaiban. A finn-szovjet háboru kitörése előtt Finnországban hangversenyezett, de a háboru kitörésének hírére el kellett utaznia. A kiváló zongoraművész Olaszországban él most és onnan indul jugoszláviai körutjára. Orlov Nikoláj különösen Chopin műveinek utólréhetetlen előadója, míg a nagy orosz szerzőket Skrjabint és Rahmaminovot senki úgy nem tudja érzékeltetni, mint ő.

A február 7-i hangversenyre jegyek elővételben már kaphatók 10-80 dináros árban a Szlávia könyvkereskedésben (telefon 24-95) és a Lipkovicz trafikban (telefon 26-00)

Gabaré-est Szrbobránban. Szrbobránból jelentik: Hosszu idő után február 4-én ismét magyar színelőadás lesz Szrbobránban, a község magyarjainak legnagyobb öröme. A Cecilia énekar rendezésében vasárnap több ének- és táncszámon kívül bemutatásra kerülnek az Érdekes történet, a Treszkát kitanítják, a Kosmetika és a Jaj, a feleségem című egyfelvonásosok, a próbák már teljes sikerrel folynak Pentz Kornél rendezése mellett. Az előadás pontosan este 8 órakor kezdődik, jegyeket már lehet elővételezni.

Teadélután a noviszádi Epress-ucvat Katolikus Olvasókörben. A noviszádi Katolikus Olvasókör asztali zenész osztálya vasárnap az egyesület Epress uccai otthonában teadélutánt rendez, amelyen díjakat osztanak ki.

SZINHÁZ-FILM

Noviszádi Uránia:

A FALUROSSZA

Főszerepben Greguss Zoltán, Somogyi Erasi, Dayka Margit és Rózsahegy Kálmán

Tóth Ede halhatatlan népszínműve, A falurossza filmváltozata méltó arra a nagy érdeklődésre, amely a film iránt megnyilvánul. Jónéhány magyar színműt vittek már filmre, főként Amerikában és megvallhatjuk, hogy nem osztjuk mindenben a pápáskodó Jenki rendezők felfogását. Mentségére szolgáljon a rendezőnek, hogy tőle a magyar lélek ismerete legalább olyan távol áll, mint tőlünk az övé. Az ilyen Amerikában készült »magyar« filmekre gondolunk most, amikor az Urániában megnéztük A falurosszát. Kevés magyar van, aki A falurosszát ne olvasta vagy színpadon ne látta volna. A film más, többet nyújt s mindaz a szépség, amely a színpadon nem bírt érvényre jutni, a filmben teljes egészében kibontakozik.

A Göndör Sándort alakító Greguss Zoltán, a budapesti Nemzeti Színház kitűnő tagja (hálásnak nem nagyon mondható szerepében) Noviszádon is befutott a közönség szívébe. A Göndör Sándor elsőrendű színész elsőrangú teljesítménye.

Bátki Tercsit Somogyi Erasi elevenítette meg. Mint Greguss, ő is a magyar színjátszás élgárdájához tartozik, a legteljesebb elismerésen kívül mást nem irhatunk róla. Kitűnő filmarca van, bizonyára sokszor látjuk még magyar filmekben.

Dayka Margit, akit először a Mai lányokban láttunk, ezuttal nagyobb szerepben, Finom Rózi szerepében mutatkozik be. Nagyszerűen érzékelteti a bukott lány multszázadvégi sorsát, akit — mert szegény s ellenfélnek nem veszélyes — kigunyolnak s az sem szereti, akinek sorsát köszönheti.

A falu-bakter Gonosz Pistát Rózsahegy Kálmán, ez az istenáldotta tehetségű, világviszonylatban is elsőrangú jellemzés alakítja. Valahányszor megjelent a felvevőgép lencséjének hatósugarában tréfás alakja, a nézőkön urrá lett a nevetés. A legszívesebben őt nézték, hallgatták volna mindétig.

A mellékszereplők közül is sokat meg kellene említenünk, erre azonban nincs elég hely. Kár, hogy A falurossza csak néhány napig marad az Uránia műsorán. A hatalmas termet minden előadás alkalmával megtöltik a nézők s az érdeklődés előadásról-előadásra fokozódik. Jó helyről ajánlatos előre gondoskodni, jegyelőjegyzéseket az Uránia telefonján keresztül is lehet eszközölni, telefonszám: 40-31.

A Pipacs-kisasszony Kulán. A kulai Keresztes Egylet zsufoolt ház előtt adta elő nagy sikerrel vasárnap, vitéz Pölöskei énekes népszínművét a Pipacs-kisasszonyt. A darab újabb népszínmű, amely tanulságosan mutatja be a jómódu magyar földműves család harcát az elurasodás ellen, ami Pipacs-kisasszony személyében fenyegeti a családot. Pipacs-kisasszony fővárosban nevelt leány, de magyar szíve visszahozza a tanyavilágba övéi közé. Rigó Ilonka alakította sikerrel a címszerepet. A többi szereplő is egytől-egyig hozzájárult a darab sikeréhez: Farkas István, Gallai Giza, Kovács Gyurka, Gonczlik Lajos, Gombár Mariska, Loboda Mihály, Pastyik Katica, Bálint József, Vaszlavik Magda, Szauzer János, Körmöczy István és Mezei Matild. A darabot Soltész Ferenc rendezte, sugott Voszlavszki Katica. Előadás után hajnalig ropta a táncot a fiatal Rácz Józsa cigány muzsikájának hangjai mellett.

Ujabb hangversenyre készül a noviszádi Katolikus Kör zenekara

A noviszádi beltéri Katolikus Kör a hónap végére kulturestet tervez, amelynek keretében újabb hangversennyel lép a nyilvánosság elé a Kör kitűnő kamarazenekeara.

A zenekar hetenként kétszer, kedden és pénteken este tart próbát a Katolikus Otthon nagytermében, Vitaliani Róbert karnagy vezetésével.

A Kör zeneszakosztálya tervbevette a zenekar kibővítését s ezuton is felhív minden érdeklődőt a belépésre, ami az illetőkre azzal a nagy előnnyel jár, hogy díjtalanul fejleszthetik tovább zenei tudásukat.

A noviszádi szerb színház műsora. A Noviszádon szereplő dunabánsági színtársulat vasárnap délután Nesztroj »Tri bekrije« című népies szindarabját adja. Az előadás közreműködik a hetedik gyalogezred zenekara. Este Mijuskovicz »Moj gyetyi« című szindarabját adják elő. Az előadás este fél 9 órakor kezdődik az Emlékkotthonban.

A Dunabánsági Házfelügyelők Egyesületének műsoros estje. A Dunabánsági Házfelügyelők Egyesülete február 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel a noviszádi Lira-vendéglőben (Laze Koszticsa 22) rendezi meg IV. évi, táncmulatsággal egybekötött műsoros estjét. Az egyesület vezetősége ezuton is meghívja valamennyi tagját a kitűnőnek ígérkező mulatságra.

A szentai műkedvelők Horgoson. A szentai Kis Szent Teréz Énekar műkedvelői, akik a mult évben rendkívül nagy sikerrel adták elő Horgoson a »Gyimesi vadvirág« című népszínművet, vasárnap, február 4-én ismét Horgoson vendég szerepelnek, ahol Géczy István: Az ördög mátkája c. népszínművet mutatják be. Az együttes saját diszleteivel és zenekarával érkezik Horgosra. A darab főbb szerepeit Máthé István, Oláh Imre, Fazekas Piroška, Burányi Erzsébet, Kovács Ilonka, Hamák Ferenc és Oláh József alakítják. Tekintettel a multévi nagy sikerre a szentaiak újabb vendég szereplése iránt igen nagy az érdeklődés.

Műkedvelőelőadás Ivánovón. Az ivánovói magyar műkedvelők ma, február 2-án adják elő Géczy »Gyimesi vadvirág« című pályanyertes népszínművét. A betanítást és rendezést Jung József plébános végzi.

A noviszádi Botics nagy tisztviselő mulatsága. Szombaton, február 3-án este 9 órakor a noviszádi Szoboda szállóban szőlal meg a mesebeli gong és jelzi a noviszádi »Botics« váravárt nagy mulatságának kezdetét. Noviszád és környékének tisztviselői és szívesen látott vidám vendégseregé méltán tekint örömteli várakozással a mulatság elé. A rendezőség megtett mindent a siker érdekében. A műsor legkiemelkedőbb pontjait a kiváló énekművészek Baris Jozefina, Grozdics Blanka és Jovanovicz Szokrát gyönyörű énekszámai, Richter Makszó vidám paródiája és a kitűnő Grafikus zenekar teszük élvezetessé. A hajnalig tartó táncot számtalan vig meglepetés tarkítja. A rendezőség ezuton is kéri igen tisztelt vendégeit, hogy idejében jöjjenek el a mulatságra, mert az asztalokat nem lehet előre lefoglalni, hanem az érkezők sorrendjében utalják ki a pénztárnál este a mulatság kezdete előtt.

A Biller dzsessz játszik a NAK szombati mulatságán

A Noviszádi A. K. mint ismeretes holnap, szombaton rendezi »Kékfehér« estjét, amely az idei farsang egyik legsikerültebb mulatságának ígérkezik. A rendezőség nagy előkészületeket tesz a terem izléses feldíszítése, s általában a siker érdekében. A bálón a tánczenét

a kitűnő Biller dzsessz szolgáltatja

s így a táncosok, s a mulatni vágyók hangulatáról is gondoskodás történt. Mint már többször jelentettük, a bálón a fiatalság a lehetőségekhez képest kékfehér öltözetben jelenik meg, hogy ezzel is kidomborítsa a mulatság egyesületi jellegét, s szeretetét, a kékfehér színek iránt.

BÁLI NAPTÁR

FEBRUÁR 2. PÉNTEK: A kupuszinai ÖTT műkedvelői előadják a »Vén bakancsos és a fia, a huszár« című népszínművet. Az előadást február 4, 5 és 6-án megismétlik.

A máliugyosi Bela Zvezda jelmezestélye.

A petrovoszelői Ipartestület műkedvelői előadják a Torockói menyasszony vigjátékot.

A hajmoki iparosok bálja.

A kanizsai iparosok bálja.

A csurugi Keresztesek farsangi mókás estje.

A csantaviri Gazdakör táncmulatsága.

FEBRUÁR 3. SZOMBAT: A Noviszádi AK »Kék-fehér estje« a Katolikus Otthonban.

A »Műkedvelők bálja« a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.

A noviszádi Református Olvasókör farsangi lakodalmos bálja a debelyacsai Spárta S. K. farsangi mulatsága.

A noviszádi Házmeztetek Egyesületének műsoros mulatsága a Lira vendéglőben.

A petrovgrádi Vojvodina Atlétikai Klub álarcosbálja a Vojvodinában.

A petrováci Szlovácsi SK álarcosbálja a Badjonsky-vendéglőben.

A szubotici Sport Klub teacstje a Magyar Olvasókörben.

A szombori Sport Egylet piknikje a Szlobodában.

A topola-járásai kereskedők egyesületének farsangi bálja.

A novivrbázi Ö. T. T. bálja.

A noviszádi BOTICS tánemu-latsága a Szlobodában.

A szentai szabómunkások jelmezbálja.

A moravicai Krivaja sportbálja.

A kulai Kereskedők és Gyáriparosok Egyesületének bálja.

A rumai magyar ifjuság kabaré estje.

A petrovoszelői Anyák Egyesületének jótékonycélu Hólabda bálja.

A csanopljai ifjuság Babos bálja.

FEBRUÁR 4. VASÁRNAP: A Bez-dáni Sport Egyesület előadása a Nagy Sándor-féle vendéglőben.

A moli Katolikus Olvasókör kabaréestje.

A noviszádi Katolikus Olvasókör batyubálja.

KÖZGAZDASÁG

A drágulás okát kell kivizsgálni

Nívós vita a petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara ülésén

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara kedden tartotta első idej teljes ülését a kamarai iskolaépület dísztermében. Az ülést Kosztics Petár gyáriparigazgató, kamarai elnök nyitotta meg, kegyeletes szavakkal emlékezett meg Kraljev Laza kereskedő, a kamara egyik alapító tagjának elhunytáról, majd hosszabb beszédet mondott, amelyben részletesen vázolta a gazdasági helyzetet. Beszédében kifejtette, hogy

általános emberi és gazdasági érdek, hogy a háboru mielőbb megszűnjön.

Az elnök ezután ismertette a háborus gazdasági helyzetet és megállapította, hogy a nemzetközi kereskedelem cserekereskedelmévé csökkent. Minden állam óvja devizáit, hogy megmaradjon aranya és ezért behozatalát a kivitel mértékéhez alkalmazza. Ez a körülmény természetesen zavarokat idéz elő, áremelkedést és más gazdasági bajokat okoz.

A világháborus tapasztalatok, a lelkiismeretlen spekulációtól való féltelenség megakadályozása, a megelőzés érdekében szükséges a nyersanyag és élelmiszerellátás terén, de előzetesen ki kell vizsgálni az áremelkedés okait. Más a spekuláció és más az árak megdrágulása. Kétségtelen, hogy az intézkedéseknél szükség van hatósági beavatkozásra, de csak a drágulás okának kivizsgálása után.

Ezelőtt semmiesetre sem szabad drágulási rendszabályokat hozni. Nagyon hasznos volt, hogy a kormány eljuttatta az árkormánybiztosok kinevezésének tervét, mert a terv megvalósítása súlyos következményekkel járt volna.

Beszéde végén az elnök megemlékezett arról, hogy a kamara új iskolaépülete elkészült. Köszönetet mondott Zsivkovics Vladimir volt városelnöknek, aki mindent megtehetett, hogy a kamara a volt jegyzőtanfolyam épületét ingyen megkapja. Továbbá köszönettel emlékezett meg Beslics Nikola közlekedésügyi miniszter támogatásáról, akinek közbenjárására a kamara az államtól 400.000 dinár segélyt kapott, a dunai bánnak, aki 150.000 dinárral, a gyáripar és iparfejlesztő intézetnek, amely 40.000 dináros adománnyal járult hozzá az iskolaépület felépítéséhez. Köszönetet mondott még a petrovgrádi cukorgyárnak, a gyárosoknak és kereskedőknek, akik szintén jelentős mértékben elősegítették az építkezést, végül köszönettel adózott Risztics Gyóka kamarai alelnök, Dragan Krisztifor, a gyáriparos szakosztály elnökének és dr. Bozsics Lyubomir kamarai főtitkárnak buzgó tevékenységéért, melyet az iskola felépítése érdekében kifejtettek.

Drndarszki Milos kamarai segédtitkár ezután ismertette a kamara elmúlt évi munkásságáról szóló jelentést, utána pedig Bozsics Lyubo-

— Higyje meg fenséged, — felelte Lehmann zászlós, — én magam is, mint testvér, mindent elkövettem, hogy bátyámat jobb elhatározásra bírjam. De ő most még hajthatatlan. Talán, ha a fejedelem börtöne már üres lesz, másként fogja megítélni a helyzetét. Megvárjuk ezt a pillanatot s akkor még egy utolsó, döntő ostromot intézünk ellene. Remélem, hogy akkor mégis csak rávehetjük a menekülésre és magunkkal ragadhatjuk.

A fejedelemasszony ebben megnyugodott.

Még egy ideig elbeszélgettek. Egyszerre csak arra riadtak föl, hogy lódobogás hangzott föl az udvaron.

Apagyí az ablakhoz sietett és kitekintett.

— Szöllősy van itt, a nádorné bizalmas embere, — fordult vissza a szobában levőkhez. — Vajjon mi jártaban van?

— Ah, a szegény hercegnő, — sajnálkozott a fejedelemasszony, — az a csuf, vén ura kolostorba záratta s a titkos tanács ítéletéhez képest egy esztendeig ott is kell raboskodnia. Talán ő üzen, vagy híreket vár. Kedves Apagyí, vezesse be Szöllősy mestert.

Apagyí kiment az udvarra s néhány szót váltott Szöllősyvel, akinek kiizzadt lovát akkor vette át Miska, hogy az istállóba vezesse.

Menegattí, aki idekalauzolta Szöllősyt, akkor ment ki a kapun, hogy visszatérjen erdei szállására.

Nos, hogy álltok, öcsém? — kérdezte a jó ember Apagyítól.

(395)

— Itt minden rendben van, kedves bátyám, — válaszolta Apagyí, — miért jön kigyelmed ilyen lóhalálában? Valami baj van talán?

— Hát úgy áll a dolog, Gábor öcsém...

— Baj van-e, azt mondja meg.

— Baj, közvetlen veszedelem ugyan nincs, de...

— Akkor jöjjön be, itt van a fejedelemasszony s előtte mondja el jövetele célját.

— Hiszen éppen őhöz küldtek.

— Jöjjön tehát, bátyámuram, rögtön szólhat a fenséges asszony-nyal.

Sarolta hercegnő s a fiatal tisztek nagy érdeklődéssel fordultak az öreg felé, amikor Apagyí a szobába vezette.

Szellősy féltérdre ereszkedve üdvözölte Rákóczi feleségét s áhitattal csókolta meg feléje nyújtott kezét.

A meghatottság annyira erőt vett rajta, hogy a szeme is gyanus fényben csillogott.

— Felsőges asszony, — mondta fölemelkedve, — a testvér és a nagynéne megbízásából jövök, hogy a felséges ur felől tudakozdjam.

— Tehát Aspremont grófné és a nádorné küldötte, öregem? Beszélt talán Esterházy né hercegné-vel?

— Beszéltem, felség. Azaz hogy nem is én, hanem a feleségem. Az asszony ruhaneműt vitt be a kegyelmes hercegnőnek s akkor mondta a hercegnő: — Édes Szöllősyné, látja, engem is bezártak. — Látom, hercegnő, — felelte az asszony, pedig nem is látott omló könnyeitől. — Na de hát ez nem olyan nagy baj, — mondja megint a kegyelmes asszony, — az én fogságom hamar letelik, amellet lása, ugyanabban a cellában raboskodom, amelybe az én drága Juliánna hugomat záratta a bíboros. Szinte hát családi tömlőben érzem magamat.

— Erős lelkű, csodálatos asszony! — mondotta Sarolta hercegnő.

— Thökölli-leány, — szólt büszkén Apagyí Gábor.

— Nos és hogyan volt tovább?

— Hát így, felséges asszonyom.

— Azt mondja tovább a hercegnő az én Bözsinnék, mert hogy így hívják az asszonyt, felség. — Te Bözsi, nem is ez a magam fogsága aggaszt engemet, hanem az öcsémé, Rákóczi fejedelemé. Már mi-

kor engem idehurcoltak, úgy volt, hogy Ferencet megszöktetik a börtönből, miután megtudtuk, hogy halálra ítélték. De lásd, még eddig semmi puffanása, hogy csakugyan meg is szökött volna. Te sem hallottál róla, ugy-e? — Nem, kegyelmes hercegnőm. — Na hát, Bözsi, mihelyst visszaérkezel Bécsbe, Szöllősy, az urad, valami füst alatt kérjen pár napi szabadságot, sietve menjen Bécsújhelyre és ott tudja meg, mi van a fejedelemmel? De még mielőtt elindul, a fejedelemasszonynál is érdeklődjék. Ha őt, — már mint felségedet, — nem találja Bécsben, menjen csak egyenest Újhelybe, mert bizonyosan ott lesz a fejedelemasszony is. Az urad, Bözsi, már tudja, hol kereskedjék Újhelyen, mert már járt ott, amikor Apagyí uramat sürgősen Bécsbe kellett szólitania.

— Apagyí! — mormolta halkán és tisztelettel a két tisztt, a szerzetesre, a volt Bergamo urra pillantva.

Apagyí szó nélkül meghajította magát feléjük.

— Hát így kerültem ide, fenséges asszony, — folytatta Szöllősy. — Miután fenségedet nem találtam Bécsben, Juliánna hercegnőhöz siettem, de ő sem tudott közlelőbbit, csak hogy itt méltóztatik lenni s most jut a dolog dűlőre. Hej, ő is nehezen várja a bizonyos híradást, a felség meneküléséről. Szabad tehát megkérdezni, mi van a felséges urral?

— Ma este megszabadul, ha a jó Isten is úgy akarja! — mondta a fejedelemasszony.

mir beszámolt a gazdasági érdekképviseletek lyublyanai értekezletéről, amelyen az új adó és illetékügyi rendelkezéseket tárgyalták. Ismertetette a rendelkezéseket. Kifejtette, hogy a kormány mentesítette ugyan az adófizetés alól mindazokat a földműveseket, kiknek kataszteri tiszta jövedelme nem haladja meg az 1000 dinárt, de

ez a rendelkezés csak kis mértékben érinti a vojvodinai földműveseket.

mert a magasan megállapított tiszta jövedelem miatt ez a rendelkezés csak a legfeljebb kétholdas földművesekre vonatkozik. Ezzel szemben a nagyobb földbirtokkal rendelkező földművesek adóját emelték. Ezek mintegy 75 millió dinár adóval fizetnek többet, mint eddig, ezáltal ennyivel csökkent vásárlóerejük, amit szintén a kereskedők fognak megérezni.

A jelentéseket vita követte. Elsőnek Kanacski Vlada vrsaci kereskedő szólalt fel és kifogásolta, hogy a kamara semmit sem tett a szőlőbirtokosok érdekében, akiket súlyosan érint a bor és pálinka állami fogyasztási adójának bevezetése. Megemlítette, hogy az országban 12 borátvevő állomás létesítését tervezik, de egy sem lesz Bánátban, ahol pedig fejlett a bortermelés.

Jovanovic Giga novibecsei kereskedő elismeréssel szólott a kamara vezetőségének munkájáról, mert szerinte a vezetőség mindent megtett, hogy megvédje Bánát gazdasági érdekeit. Nikaszinovic Petar bavaniszei kereskedő felszólalásában

az egyenlő megadóztatás elve mellett foglalt állást

és kifogásolta, hogy a földműveseket kedvezőbben adózzák meg mint a kereskedőket és iparosokat. Felszólalt még Nedelykovic Lyubomir (Vrsac) és Eckstein János petrovgrádi borkereskedő, majd a plénum egyhanguan elfogadta a jelentést és megadta a vezetőségnek a felmentvényt.

A kamarai tanács ezután a jövő évi költségvetéssel foglalkozott, amelynek kiadási és bevételi végösszege 657.400 dinár. A költségvetést is elfogadták.

A kamarai pótdadó változatlan maradt,

vagyis azok, akiknek állami egyenes adója 3000 dinárig terjed, 6 százalékos, akiknek adóalapja ennél magasabb és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 7 százalékos kamarai pótdadót fizetnek.

Az ülésen ismertették a kamara munkásságáról szóló jelentést, amely figyelemreméltó adatokat tartalmaz.

Igy a jelentés statisztikai adatai szerint az elmúlt év folyamán 305 új kereskedés, 14 gyáripari vállalkozás, 101 vendéglő és 34 közlekedési vállalat létesült. Megszűnt 276 kereskedés, 88 vendéglő és 23 közlekedési vállalat. A kamara hatásköre területén jelenleg

4893 kereskedés, 263 gyáripari vállalat, 337 közlekedési vállalat és 1580 vendéglő van.

Kényszeregyezséget kért az elmúlt évben három kereskedő. A kamara hivatala összesen 996 különböző igazolványt adott ki, az iktatón 4575 számat vezettek keresztül. A választott bíróság 130 ügyben ítélkezett, jelenleg három ügyben folyik eljárás.

A LIPCSEI TAVASZI MINTAVÁSÁR MEGBIZOTTAINAK GYÜLÉSE BEOGRÁDBAN

A napokban Beogradban értekezletre gyűltek össze a lipcsei mintavásár balkáni megbizottai. Ezen a megbeszélésen Ludvig Fichte, a mintavásár külföldi szervezetének vezetője is résztvett. Nagy meglepedést keltett, hogy Jugoszlávián kívül Bulgária és Görögország is kollektív kiállításal vesz részt a lipcsei mintavásáron. Románia is részt kíván venni az idei tavaszi vásáron, de ezek a tárgyalások még folyamatban vannak.

Az idén különösen nagy súlyt helyeznek a délurópai államok részvételére, nemcsak német szempontból, hanem a délurópai államok forgalmának emelése miatt is. Különösen fokozódik a nyersanyag, a félig kész gyártmányok iránti kereslet.

A lipcsei tavaszi vásár, mint ismeretes, március 3-tól 8-ig tart és az áruajánlat és eladás az idén sok haszonnal kecsegtet. A vásárral kapcsolatban a »Bugra« gápkiallítás is megnyílik, amely nagy érdeklődésre tarthat számot.

Ezen az 1940-es tavaszi mintavásáron Németország ismét bizonyosságot szolgáltat gazdasági erejéről, exportképességéről, amelyet a háborús állapot nem tudott megingatni.

Horgosi paprikaárak. A legutóbbi paprikapiac csendes volt. Az árak ennek dacára elég tartottak. A legutóbbi árak átlagban a következők: Csemege 37-38, édenemes 35-36, félédes 31-32, I. Gulyás 28-29, II. Gulyás 23, Merkantil 19-20 dinár kilonként ab Horgos. A füzéres paprika ára szilárd.

A kanizsai tűzkárbiztosító szövetkezet közgyűlése. A kanizsai Kölcsonös Épület és Tűzkárbiztosító szövetkezet most tartotta évi rendes közgyűlését. A jelentésből kitért, hogy tavaly négy tüzeset fordult elő összesen 1150 dinár kárral. A szövetkezetnek jelenleg 935 tagja van. A jelentések elfogadása után a következő vezetőséget választották: Elnök Dobó Szilveszter, alelnök Rózsa István, az igazgatóság tagjai: Koncz Lajos, Bata Albert, Losoncz Antal és Németh Imre. A felügyelő bizottság: Sarnyai Mihály, Gulyás Antal, Remete János, Kiss Mihály, Radics Pál, Kollár Miklós, jegyző: Nagy István, pénztáros Molnár Ferenc. Beclőbizottság: Nagy Szilveszter, Sass András, Losoncz Lajos, Cseszko István, Sarnyai József, Zsilinszki Imre, Dobó János, ifj. Bicskei János, Apró Lukács, Apró Orbán, Koncz Mihály, Ladányi Ferenc, Nagy Lukács, Ladóczki György, Dobó Pál, Tandari András, Losoncz István, Kollár István és Remete Ferenc.

Milyen pótnyagot lehet használni a gyümölcsfák és a szőlő permetezésére? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkek között a gyümölcsös termékenységének feltételeiről, a zöldségkertet váltógazdálkodásáról, a hasznos madarak megtelepítéséről, az őszibarackfák gyümölcsfakarbolineumos permetezéséről, az üvegház házi építéséről, a téli trágyázásról, az aktuális pincemunkálatokról, a koronába oltott gyümölcsfákról stb. A duosan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey-utca 4) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatószámot.

Az öregur imára kulcsolta össze a kezét s úgy rebegte:
— Ma megtudjuk tehát, felség, hogy szereti-e még a Magyarok Istene a magyart!
— Estére minden elválik, — sóhajtott a fejedelmasszony.
— Én tehát bevárom az estét, — jelentette ki Szöllősy.
— Legjobban teszi Mihály bátyám, — mondotta Apagyi, — ha a közeli Rózsasalugas fogadóban telepszik meg, majd én odavezetem. Mindjárt indultak is.

MALLÓRY BARÓ HALÁLA

Utközben megállította Szöllősy Apagyit.
— Mihály bátyám kigyelmed valami veszedelemről is célzást tett. Csakugyan tud valami fenyegető körülményről?
— Kedves Gábor öcsém, erről nem akartam szólni a fejedelmasszony előtt, tudod, a fehérség riadós. Hanem neked, mint a léleknek és fejnek, tudnod kell mindekről. Az éjjel Bädenben háltam egy vendéglőben. Ugyanott volt megszállva két személyiség, aki szintén ide tart.
— Ide, Ujhelybe?
— Ide.
— Kik voltak azok?
— Az egyik Mallóry báró, akit itt a minap valami csufság érthetett, mert a belső étteremben ugyancsak köpte a markát, hogy így meg úgy, majd elbánik ő az ujhelyiekkel.
— S ki volt a másik?
— Valami Jodok nevű dragonyos őrnagy, aki börtönvizsgálásra jó ide.

Apagyi fölkapta a fejét.
— Börtönvizsgálásra?
— Legalább így vettem ki a beszédjükből.
— Tehát ők ketten ismerik egymást!
— Mint a rossz pénz. Hiszen együtt is utaznak.
— S mikor jött el kigyelmed Bädenből?
— Még hajnali szürkület előtt.
— S ők milyen alkalmatossággal utaznak?
— Hintón, kedves öcsém. De nem nagyon sietnek. Halottam, amikor megparancsolták a vendéglősnek, hogy reggel hét órakeresztül költse föl őket.
— Tehát már a déli órákban itt lehetnek!
— Nem a, még este úgy beszéltek meg, hogy Matzenorfban fognak ebédelni. A báró nagyon dicsérte az ottani vendéglőt, hogy sehol se lehet olyan jó töltött csirkét meg hízott libát kapni, mint ottan.
— Ha tehát ott ebédelnek — Apagyi, — délután négy órára itt kell lenniök! Az ördög keresztül akarja huzni a számításunkat, Mihály bátyám! Istennek hála, hogy nem tett említést erről a fejedelmasszony előtt!
Kis gondolkodás után még hozzátette:
— Kérem, Mihály bátyám, egyáltalán ne szóljon senkinek se erről. Nem szabad a fejedelmének elárulnia a lehetetlenné tennünk!
— Isten ments! — ijedezett Szöllősy.

— Már pedig megtörténhetnék, hogy az őrnagy jövetelének hírére vagy a kapitánynak, vagy hadnagy barátainknak inukba szállna a bátorságuk s elállanának a közreműködéstől, ami egyértelmű volna tervünk bukásával.
Az öreg arcán mélységes nyugtalanság tükröződött.
— És ha az őrnagy éppen a legalkalmatlanabb pillanatban toppan be?
— Nem fog meghiusulni semmi, ha már nem lesz számukra visszalépés! Különbben is én tüstént munkához látok! Hol fognak ebédelni azok a jó urak?
— Ugy mondták, hogy Matzenorfban.
— Jó, dében már én is ott leszek! Most jöjjön Mihály bátyám, elhelyezem kigyelmedet a Rózsasalugasban, ott várja meg a fejleményeket.
A vendéglőben külsőszobába vezette a komornykot s úgy ültette le egy asztalhoz, hogy az ablakon át jó kilátott a kocsiútra.
— Egyék-igyék. Mihály bátyám s közben figyeljen kifelé. Ha valami rendkívülit észlel, majd közölje velem, ha visszatérek.
Tíz perccel később Apagyi már nyeregben ült és Miskától kísérve, a Badenbe vezető úton lovagolt előre.
A fejedelmasszony védelmét Kertzi és Lehmann vállalták magukra, úgy, hogy egyikük állandóan mellettük volt.
Apagyin nagykarimájú fekete ka'ap s bő köpenyeg volt; Miska szokott lakájöltözétét viselte.

Tizenegy órakeresztül már Matzenorfban voltak, a Mallóry által annyira dicsért vendéglőben.
— Ideje, hogy együnk valamit, pajtás, — mondotta Apagyi Miskának, — ki tudja, mikor ülhetünk legközelebb terített asztalhoz, meleg ételhez.
Megébedeltek és csöndesen üldögéltek az asztalnál, mintha gyönyörűséget találnának egy kis ebédutáni borozásban.
Közben Apagyi kifizette az ebédjüket, a vendéglős félmarék aprópénzt olvasott elébe az asztalra, amint az aranyból visszaadott.
Nem sokáig kellett várakozniok: lódobogás, kocsizörgés, kurjongatás jelezte, hogy megérkeztek azok, akiket vártak.
Kinyílt az ajtó s a'acsony, széles vállú, idős dragonyostiszt lépett be az arca tele forradásokkal; tekintete, járása kemény, határozott, látszott, hogy egész életét katonai szolgálatban töltötte el.
— Ez Jodok őrnagy, — jegyezte meg magában Apagyi.
Az őrnagy után Mallóry báró lépett be, szokott fenhéjzóját, kihívó magatartásával.
Apagyi lehajította a fejét s az asztalon lévő pénzt kezdte olvasgatni, amit a vendéglős visszaadott neki.
De Mallóry mitsem törődve a két hallgatag emberrel, a belső terembe sietett az őrnagy után.
Megrendelték az ebédjüket s nagy élvezettel kezdték kanalazni a finom tyuklevest.

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számítan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

(Megjelenik könyvalakban is.)

70 közmű

Negyedik rész

Számítan

V. Adva van az eladási ár és a nyereség (veszteség), keressük a vételárát és a nyereség százalékát (veszteség %).

Pl. Az óras elad egy aranyórát 1920 dinárért és keres rajta 420 dinárt; mennyiért vette az órát, és mekkora a nyereség százaléka?

eladási ár	=	1920 din.
— nyereség	=	420 din.
vételár	=	1500 din.
1500 din. vételárra	420 din. nyereség esik	
100 din. vételárra	x din. nyereség esik	

$$X : 420 = 100 : 1500$$

$$1500X = 420 \cdot 100$$

$$X = \frac{420 \cdot 100}{1500} = 28$$

A nyereség 28%.

VI. Adva van a vételár és a nyereség százaléka (veszteség %), keressük a nyereséget (veszteséget) és az eladási árat.

Pl. Valamely áru, melyet 400.— dinárért vettünk, szállítás közben megromlott, miért is 15% veszteséggel kellett eladnunk; hány din. volt a veszteségünk és mennyiért adtuk el a kérdéses árut?

100.— din. vételáron	15.— din. veszteség
400.— din. vételáron	x din. veszteség

$$X \cdot 15 = 400 : 100$$

$$100X = 15 \cdot 400$$

$$X = \frac{15 \cdot 400}{100} = 60$$

vételár	=	400 din.
— veszteség	=	60 din.
eladási ár	=	340 din.

SULYLEVONÁSOK

Az áruk némely fajtáját csomagolás nélkül hozzuk forgalomba, de a legtöbb áruajtát a sérüléstől, elkallódástól való megóvás céljából, hordókban, ládákban, kosarakban vagy zsákokban szállítjuk. Burkolat nélkül továbbítjuk pl. a szentet, a fát, néha a buzát hajókba kiöntve (rinfusálással).

Az árunak és burkolatának (göngyölet, emballage-omot) súlyát együttvéve **bruttósúly**nak (teljessúlynak — puna teжина), magának a burkolatnak súlyát **tarának** (göngysúlynak — teжина omota; az arab tarh = levonás, szóból származik, az arab nyelvből vették át az olaszok, az olaszból pedig átvette a többi európai nép), magának az árunak súlyát pedig **nettónak** (tisztasúlynak — čista teжина) mondjuk.

Ezek szerint a **nettó-súly egyenlő a bruttó-súly és a tara különbségével.**

A **bruttósúlyt** mérés (mázsálással) határozzuk meg.

A **tara** meghatározhatjuk becsomagolás előtt, vagy kicsomagolás után. Mivel azonban ez az eljárás elég hosszadalmas, mert két mérlegelést kíván, a kereskedők abban szoktak megegyezni, hogy csak a bruttó-súlyt mérik le, s ennek bizonyos meghatározott százalékát veszik a burkolat súlyának, tarának (u. n. szokásos tara, Usance-Tara).

Szopra-tarának nevezik a kétszeresen csomagolt áruknál, a belső burkolat súlyát. Pl. süvegükrot, porcellánt, majolikát és egyéb agyagtárgyakat először papírosba, azután ládába csomagolják. Ennek a vevőre nézve semmi értékkel nem bíró burkolatnak a súlyát, szopra-tarának (burkolat vagy göngyfelületnek) nevezik. Ha ezt a nettósúlyból levonjuk, kapjuk a fizetendő súlyt.

A tarát és a szopra-tarát rendszeren %-ban szokták kifejezni, a tarát mindig a bruttó után, a szopra-tarát pedig a nettósúly után számítjuk.

Az egyes piacok szokásai szerint az áru súlyából még más tételeket is levonunk, ezek közül leggyakoribb a **sulypótlás** (nadoknada — Gutgewicht). A sulypótlást az eladó engedélyezi a beszáradásból, elporlódásból eredő súlyvesztés kiegészítésére. Ezt %-ban a tisztasúly után szokás megállapítani.

A ritkább levonások közé tartozik: a **külön sulypótlás** (surdon), a súlyhiány, a refakció (engedmény) az áru részleges megromlásáért, a **fuszti** (abajd) az áru megsérüléséért, a **calo** (coulage) a folyóáru elcsepéséért, a **besemschon** az edényben visszamaradt részért stb.

Önként értendő, hogy az alkunál úgy az eladó mint a vevő számításba veszi az engedélyezendő, ill. a nyerendő levonásokat.

(Folytatjuk)

S P O R T

A fruskagóral siversenyre felfüggesztik a vasárnapi autóflalmat

10.000 dinár értékű díjat kapnak a helyezettek

A Noviszádi Téli Sport Klub, mint már jelentetük, vasárnap az Irigi Vénac-nagyszabású propaganda-siversenyre rendez az egyesület tagjai és nem-tagok számára, kezdő, haladó, férfi és hölgy-számokkal.

Minden versenyszámban, amelyben legalább 6 induló van, a győztesek és helyezettek értékes díjat, a helyezetlen résztvevők pedig emlékjelvényt kapnak. A díjak nagyrészt si-felszerelésből, ruhából, mérték után készült cipőből stb. állnak, értékük meghaladja a 10.000 dinárt.

A verseny propaganda-jellegére való tekintettel az illetékes hatóságok megengedték, hogy szombat déltől va-

sárnap estig a Noviszád-Irigi Vénac és Ruma-Irigi Vénac utvonakon a magánautók, a hétfégi tilalom ellenére is szabadon közlekedhetnek. Ugyancsak megengedik az autóbussz-forgalmat vasárnap este 8 óra után is.

A verseny sportbelli sikerét a kitűnő hőviszonyok biztosítják. Tegnap reggel a Fruska Góran minusz 8 fok hideg volt, a hórétég vastagsága 70 cm, amiből 65 a régi és 5 cm az új porhó, amely sielésre kiválóan alkalmas.

A versenyre legkésőbb holnap estig kell benevezni személyesen vagy írásban a Téli Sport Klub titkárságánál, Noviszád, Kralja Alekszandra 21. cimen.

JÉGKORONG-RANGADO SZTÁRIBECSEN

A Sztáribecsei TK-pályán ma délután félkettőkor érdekesnek ígérkező jégkorongmérkőzés lesz a két helyi csapat között. A mérkőzés vsszavágó jellegű, legutóbb a Tenisz Klub 4:2 arányban győzött a Szlávia ellen. A Szlávia és a Tenisz Klub egyaránt komolyan készül fel a mérkőzésre, utóbbi csapatában játszik már a Palesi SK ellen megsérült dr. Schumacher és Krsztonosics is.

A Szlávia vasárnap a Szentai AK csapatát látja vendégül, a Sztáribecsei TK pedig a BTK meghívására Beogradban vendégszerepel.

NURMI ÉS MAEKI AMERIKÁBAN

Jelentettük már, hogy a finnek legjobb futója, Maeki, hosszabb amerikai körútra kapott meghívást. Az eszmét maga Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke vetette fel s így a meghívást nem lehetett visszautasítani, bár Maeki katonai szolgálatot teljesít. Felettes hatóságai azonban készséggel hozzájárultak a szabadságolásához, hogy Maeki amerikai vendégszereplésével hálálja meg azt a nagy rekonszenvet, amely ott a hősiessen harcoló finn nép iránt megnyilvánul.

Maekit erre az útjára elkíséri Paavo Nurmi, minden idők legnagyobb futója is, aki ugyan már 43 éves és régen visszavonult a sporttól, de most az ügy érdekében színtén felhuzza a futócipőt.

A két világhírű finn futó Stockholmon keresztül már elutazott Newyorkba s néhányhetes edzés után megkezdte amerikai versenykörútját.

MÉGIS LÉTEZIK A HUNGÁRIA SZUBOTICAI VENDÉGJÁTÉKA

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Hungária utolsó isztanbuli mérkőzése után egyenesen haza utazott Budapestre s így elmaradt a pesti kék-fehéreknek mára és vasárnapra tervezett szubotikai bemutatkozása.

A mérkőzések elhalasztása azonban, úgy látszik, csak ideiglenes volt, a szubotikai Bácska tovább folytatta a megkezdett tárgyalásokat a Hungária vezetőségével. A tárgyalások most végre eredményre vezettek s a budapesti Nemzeti Sport szerint a Hungária február 10. és 11-én Szubotícán, 13-án pedig egy másik bácskai városban vendégszerepel. A Hungária szubotikai ellenfele alighanem a Bácska és a ZsAK vagy a város válogatott csapata lesz.

Rövid sport hírek

A szubotikai Obrtnik kugliklub társasvacsorája. A szubotikai Obrtnik kugliklub közli tagjaival, hogy február 5-én társasvacsorát rendez. A vezetőség kéri tagjait, hogy a társasvacsorán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Törökországba hívják Feidmann Gyulát, a Hungáriának Jugoszláviában is jólismert edzőjét. Az isztanbuli Besiktas anyagi feltételei olyan kedvezők, hogy Feidmann alighanem megváltik a Hungáriától.

A katonáskodó német bajnokok részt vehetnek nemzetközi versenyeken. A német sportnagyságok közül jelenleg többen a harcúterén teljesítik kötelességüket. A katonáskodással együtt járó testi fáradalmak és időbeli elfoglaltság ellenére is többen módot találnak arra, hogy nemzetközi versenyeken indulhassanak. Heinrich Henkel, a német teniszbajnok például, aki már jóideje katonáskodik, a fedett csarnoki versenyek alkalmával rövid dániai vendégjátékokra indult. A német ökölvívők közül az Európabajnok Nürnberg egyenesen a Siegfried-vonal egyik »bunkeréből« érkezett haza, hogy részt vehessen a berlini német-dán ökölvívő mérkőzésen, utána pedig egy olaszországi turán.

A szubotikai Sport megkezdte előkészületeit a tavaszi szezonra. Szubotica legidősebb futballcsapata, a Sport február 3-án rendezi bálját a Magyar Olvasókör összes termeiben. A bál iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a kék-fehérek táncmulatsága mindig a legsikerültebb bálak közé tartozott. — A Sport vezetősége elhatározta, hogy a csapat a bál után megkezdte előkészületeit a tavaszi szezonra. A Sport csapata a szubotikai elsőosztályú bajnokságban, mint ismeretes, a negyedik helyen áll, s ezen a helyezésem akarnak javítani tavasszal a kék-fehérek.

A lyublyanai Ilirja jégkorongcsapata holnap és holnapután Karlovácson vendégszerepel. A jugoszláv bajnok első ellenfele a Primorac lesz, vasárnap ellenfele pedig a Karlováci SK.

A VNSz vezetősége elhatározta, hogy azok a futballisták, akik 25-ször játszottak a jugoszláv válogatottban, 1500 dinár jutalmat kapnak, azok pedig, akik 50-szer voltak válogatottak, 3000 dinárt. A zagrebi HASK és a BSK mindegyik játékosára aranyérmét kap a főszevetségétől az 1938. illetve 1939. évi bajnokságért.

A budapesti Taxi Átszervezi futballszaksztyáját s a csapatban a jövőben (a Török és Elektromos mintájára) csak amatőrök szerepelhetnek. A csapat profi játékosai: Odry, Tóth II, Csikós, Szabó II, Weber és Szikár szabaddokká válnak, bármely más egyesülethez szerződhetnek.

A szuboticei Rádnicski SK táncmulatsága. A szuboticei munkások futballcsapata, a Rádnicski, február 3-án rendezti táncmulatságát a Lloyd összes termeiben. A táncmulatság iránt nagy az érdeklődés.

A szuboticei Hakoah birkózoí revansot akarnak a Jugoszláviától. A napokban a szuboticei Hakoah birkózócsapata Beogradban játszott a Jugoszlávia birkózoíval. A versenyt nehéz küzdelem után, 10:7 pontarányban Beograd nyerte. A verseny után a Hakoah vezetője meghívta revansmérkőzésre a Jugoszláviát. A beográdi birkózócsapat a meghívást elfogadta, sőt már az időpontban is megállapodtak. A revansmérkőzés február 4-én lesz, a Hakoah klubhelyiségében. A Hakoah erősen készül a revansra és megváltoztatja összeállítását.

A svájci futballszövetség értesítette a horvát szövetséget, hogy április 2-án elküldi csapatát Zágrebba s egyben április 21-ét ajánlja fel a zürichi visszavágó mérkőzésre. Mindkét mérkőzés bevételét a rendező szövetség kapja.

A szuboticei Ifjúsági bíróbizottság új vezetősége. A szuboticei ifjúsági bíróbizottság ülést tartott, melyen a következő vezetőséget választották meg: Elnök Vujkovic Lyudevit, I. alelnök Sonnenberg Zoltán, II. alelnök Horvácki József, I. titkár Mernyak Ferenc, II. titkár Szabó József, I. pénztárnok Páncsics Lyudevit, II. pénztárnok Horvácki Lázár, háznagy Malagurszki István, felügyelőbizottsági tagok: Vujkovic Lyudevit, Vukovic Béla, Reich Jenő, Sárcevic István, Koleszár István, Pöhe Károly, Misák Péter, Márton Ferenc, Presics Mátyás, Franciskovics Sime, Tikvicki Márkó és Sztantics Ivó.

KUGLI HIREK

Napredak—Nacional (Szubotica) 146:138. Alsóveztségi kuglimérkőzés. A Magyar Olvasókör tekecsapata csak nehéz küzdelem után tudott győzni. A Napredak az első három szettben nagyon gyengén szerepelt és mindössze 50 fát ütött, a további három szettben azonban magára talált s a finisben nyolc fakilónséggel győzött.

Dr. CSIK FERENC, OLIMPIAI USZÓBAJNOK MEGSŐSÜL

Uszott, mint bajnok, Csik Ferenc több ízben, Uszott és győzött mindenféle vízben; Uszversenyben most jut el a csúcsig. Mert most nem vízben, — boldogságban uszik.

FANYAR TÓBIÁS

KÖNYV

Visages de la Hongrie

Librairie Plan Paris kiadása.

Kis országok és kis nemzetek, gyakori és indokolt panasza, hogy a külföldön róluk megjelenő ismertetések tele vannak tévedésekkel és ferdtésekkel. Természetes, hogy ez ellen — már csak azért is, mert reájuk nézve rendszerint sérems és hátrányos — védekeznek. A védekezésnek leghasznosabb módja, ha maguk ismertetik meg magukat.

A védekezésnek ezt a módját választotta Magyarország akkor, amikor a Librairie Plan parisi könyvkiadó cég kiadásában Magyarországgró díszes kiállítású, gazdag tartalmu leírást jelentett meg.

Nem csökkenti a könyv értékét, ha megállapítjuk is róla, hogy propaganda célokat szolgál. Mert ezt a célt alaposan, tárgyilagossággal, komolyan szolgálja. Ismerteti az országnak és népének múltját és jelenét, a földet, a termelést, a gazdálkodást, irodalmat és művészetet, de nem reklámszerűen és eltulozva, hanem kelő önmérséklettel és elfogulatlan tárgyilagossággal. Nem is tehetik ezt másképpen olyan nevek mint Gerevich Tibor, Györfy István, Hankó Béla, Hóman Bálint, Kunder Antal, Kogutovics Károly, Kovács Alajos, Németh Antal, Simonovits Elemér, Tóth Zoltán, Zichy István, Winckler István, Villányi Lajos, Csekey István és a többi tanulmányíró a könyvnek, akiknek mindegyike alapos ismerője, tudományos szaktekintélye annak a tárgykörnek, amelyről ír. Nem elbódítani akarnak ezek a tanulmányok, hanem a tudás tárgyilagosságával felvilágosítani és ismertetni. S éppen ez a legnagyobb erejük, mert hívős tárgyilagosságukkal feltétlenül hitre találnak.

A munkát dr. Baranyai Zoltán miniszteri tanácsos, főkönyv, a magyar külügyminisztérium kulturális osztályának vezetője állította össze. Az ő emelkedett és átfogó gondolkodására vall, hogy a tanulmányok úgy vannak összeválogatva, hogy teljesen és minden oldalról megvilágítják azt a földet és népet, amelynek megismertetése a könyv célja.

A tanulmányok szellemének mindenben megfelel a könyv gazdag — 257 kép — illusztrációja. Aki valóságban is ismeri az ábrázolt tárgyat, tájak és jelenetek eredetijét, szinte megütközik az ábrázolások egyszerű öszintéségén. Csak a tárgyak jó megválogatottsága garantálja ebben a vonatkozásban az elérni kívánt hatást.

Párisban franciául jelent meg a könyv, de nemcsak a franciáknak szól, hanem minden külföldinek, aki a nemzetközi érintkezés hivatalos nyelvét ismeri. Mint ahogyan nem is csak a franciákhoz szól a könyv, hanem az egész nemzetközi világ minden egyedének, aki Magyarországot vagy csak leírásban vagy a maga valóságában is meg akarja ismerni. Anbrus Tibor

Munkaközben a szerszám megsebesít.
Penta sejt és sebet fertőtleníti.
Kapható gyógyszerboltokban és kereskedésekben.
GOTA ...D. gyógynövény extract ára üvegenként 12 Dinár.

BÁTORSÁGOT IVOTT

— Távozzék, uram! Csak nem gondolja, hogy nőül adom a leányomat egy ilyen emberhez, akiből csak úgy árad a pálinkaszag!
— De asszonyom, vegye tekintetbe, hogy csak azért ittam le magam, mert másképpen nem lett volna bátorságom megkérni a kezét.

RÁDIÓSOKNAK GIF szalmák-ELEM mentes nélkülözhetetlen,

- korlátlan a raktározó képessége,
- csodálatos a regenerálódása,
- óriási a teljesítménye,

Használaton kívül nincs őnjoggyasztása!

Szabadalom bejelentve

„KONTAKT” elektrotechnika tvornica
ZAGREB, Rádnicska ccszta broj 55.
BEOGRAD, Zadarszka br. 2.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapl lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Uránia Mozi - Noviszád

MA
Tóth Ede remek magyar népsziműve

A falurossza

Főszerepben:
Daika Margit, Gregus Zoltán,
Somogyi Erssi, Rózsafegyí Kálmán
Rendezte Pásztor Béla
A magyar film yartás csodaműve II
Jegyek elővételben az Uránia mozi pénztáránál kaphatók — Telefon 40-31
Gondoskójék idejében helyről

KETTŐ

megjegyzendő: Az ezerjő »Növényharmat« csak zöld üvegben és zöld csomagolásban valódi. Ára most 14.— dinár. Ha valahol a kért »Növényharmat« helyett más adnának, kérjük jeleinte a 100 esztendő bácsi patika címére. 648

ALLAST KERES

KÖNYVELŐ, perfekt szerb, magyar és német nyelvismerettel ajánkozik. Könyvek főfektetését, órákönyvelést vállal. Megkeresések »Szakértő« jellege alatt a kiadóba kéretnek. 667

ELADÓ

KISEBB új ház eladó. Noviszád, Vaternicska u. 8. 564

LEICA nagyítóval, használt, olesón eladó. Fotó Vajda, Zselyeznicska 32. Noviszád. 668

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET VILÁGHÍRŐ HANGSZEREIRŐL
LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERCÉGTŐL
SCHNEIDER
KIR. UDVARI SZÁLLITO
ZAGREB NIKOLIĆEVA IO

KERESLET

TANULÓLÁNYT felvesz Pasics nőiszabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 10 szám. 669

KÜLÖNFELE

DR. FILIPON CREME a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Kuchler, Vršac. 2474

FIAT Wanderer, D.K.W. Audi-Horch

gépkocsi képviselő
PIRELLI autógumi
autó alkatrészek, felszerelések,
AUGUST KUTALEK, NOVISZAD,
Kralja Petra II. 64-84. Telefon 31.06

TÜZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasútleben SZUBOTICAN.

UJDONSÁG! Szabadalmazott fürdőberendezés **VIZVEZETEK NÉLKÜL.** Kérjen ajánlatot. Elárusítók kerestetnek. R. Seidler, Szubotica, Kosovo Polje 4. 651

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használatával utján biztosan eltüntethet **DARUVARI** krém minden szakületben kapható. Háromszoros nagy doboz 15.—, kis doboz 750 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica

PRVA JUGOSLOVENSKA RADIONIC BELOG RUBLJA »KOD CIKA DJURICE«

Szubotica, Manojlovićeva u. 8. Ruffpaleta. Készít mindenféle női- és férfi **FEHÉRNEMÜKET** mérték szerint hozott anyagból is, higiénikus **KÖPENYEKET** orvosoknak, kabátokat pin-céreknek, borbélyoknak, pékeknek, mészárosoknak, szakácsoknak, valamint **AGYHUZATOKAT** és pijamákat

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjeli 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal elnöke: **Elizsabet Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
zslai svakodnevno Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekizsámila:
Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692